

Z P R Á V A

O ČINNOSTI

NÁRODNÍHO BEZPEČNOSTNÍHO ÚŘADU

ZA ROK 2024

1. ÚVOD

Činnost Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „Úřad“) byla v roce 2024, obdobně jako v předcházejících letech, v souladu s jeho působností a úkoly stanovenými především zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), zaměřena zejména na tyto hlavní oblasti:

- ❑ rozhodování o žádostech fyzických osob a o žádostech podnikatelů o vydání osvědčení pro přístup k utajovaným informacím, dále o žádostech o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby pro výkon citlivé činnosti a o zániku platnosti těchto veřejných listin (tzv. bezpečnostní řízení), včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti,
- ❑ ukládání správních trestů za nedodržení povinností stanovených zákonem,
- ❑ vedení ústředního registru a schvalování zřízení registrů v orgánech státu a u podnikatelů a dohled nad jejich činností,
- ❑ certifikace technických prostředků,
- ❑ spolupráce s bezpečnostními úřady členských zemí Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO) a Evropské unie (EU) a zemí kandidujících na vstup do těchto organizací (vzájemné konzultace, příprava návrhů na sjednávání mezinárodních smluv) a podíl odborných pracovníků Úřadu na práci a jednání orgánů NATO a EU,
- ❑ aplikace právní úpravy ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti při plnění výše uvedených úkolů, výkon kontroly v uvedených oblastech a poskytování metodické pomoci směřující k upevňování právního vědomí dotčených subjektů a ke sjednocování aplikační praxe,
- ❑ podávání vyjádření k oznámením o veřejných zakázkách s přesahem do oblasti utajovaných informací podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona.

2. ČINNOST ÚŘADU

2.1. LEGISLATIVNÍ A PRÁVNÍ ČINNOST

2.1.1. Vnější legislativní činnost

V roce 2024 byl, po schválení vládou ČR v předchozím roce, předložen návrh novely zákona Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, kde byl projednáván jako sněmovní tisk č. 519 a schválen dne 26. června 2024 usnesením č. 1047. Následovalo usnesení č. 483, jímž byl návrh novely dne 21. srpna 2024 schválen Senátem Parlamentu ČR. Zákon byl podepsán prezidentem republiky dne 28. srpna 2024 a publikován ve Sbírce zákonů pod číslem 267/2024 Sb.

V roce 2024 Úřad, v návaznosti na novelu zákona, připravil rovněž novely prováděcích právních předpisů, resp. jejich nové právní úpravy. Jednalo se zejména o nařízení vlády č. 440/2024 Sb., o katalogu oblastí utajovaných informací, který nahradil stávající nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací, ve znění pozdějších předpisů dále byla vydána nová vyhláška č. 300/2024 Sb., o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, vyhláška č. 384/2024 Sb., o průmyslové bezpečnosti, a vyhláška č. 346/2024 Sb., o služebním průkazu zaměstnance Národního bezpečnostního úřadu. Rovněž došlo k novelizaci vyhlášky č. 275/2022 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, (vyhláškou č. 364/2024 Sb.) a vyhlášky č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů, (vyhláškou č. 392/2024 Sb.). Všechny tyto právní předpisy nabýly účinnosti dne 1. ledna 2025.

Úřad v rámci mezirezortního připomínkového řízení zpracoval řadu stanovisek k návrhům právních předpisů předkládaných ministerstvy nebo jinými ústředními správními úřady. Úřad se v průběhu roku 2024 taktéž vyjadřoval k materiálům nelegislativní povahy, k návrhům mezinárodních smluv a k návrhům předpisů NATO a EU.

V průběhu roku 2024 pokračovalo v rámci Bezpečnostního výboru Rady projednávání návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o bezpečnosti informací v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie, který je součástí strategie bezpečnosti EU přijaté Evropskou komisí v srpnu 2020. Hlavním cílem návrhu nařízení je sjednotit pravidla pro bezpečnost informací pro všechny orgány a instituce EU a dosáhnout vyšší ochrany informací, s nimiž orgány EU nakládají. Návrh současně upravuje vedle ochrany utajovaných informací i ochranu neutajovaných informací. Jednání se v průběhu roku 2024 věnovala primárně oblasti neutajovaných informací a tato kapitola byla předběžně uzavřena. Členské státy se shodly na změně z původně navrhovaných 3 kategorií neutajovaných informací pouze na 2 kategorie, a to 1) public a 2) internal non-classified. Druhá kategorie by tak do budoucna měla nahradit dosavadní označení EU LIMITE. V rámci přípravy na jednání Bezpečnostního výboru Rady Úřad spolupracoval s Ministerstvem vnitra, které je odpovědné právě za oblast ochrany neutajovaných informací.

Projednávání návrhu nařízení bude pokračovat i v roce 2025 a zaměří se na kapitoly věnované ochraně utajovaných informací.

Úřad dále schvaloval bezpečnostní instrukce podle § 75a odst. 2 písm. a) zákona. Jedním z možných důvodů nárůstu této agendy je větší zapojení českých firem do zakázek s mezinárodním prvkem, zejména pak zakázek, kde je nutný přístup k utajovaným informacím NATO.

S legislativní činností Úřadu souvisí i následná činnost metodická. Legislativní oddělení zodpovídalo během roku 2024 početné písemné i telefonické dotazy orgánů státu, podnikatelů i odborné veřejnosti týkající se interpretace a aplikace zákona a prováděcích právních předpisů upravujících ochranu utajovaných informací a v případě potřeby se účastnilo i projednání konkrétní problematiky na půdě Úřadu. V závěru roku, s přibližujícím se datem účinnosti novely zákona, se pak legislativní oddělení rovněž podílelo na školeních Úřadu pořádaných pro bezpečnostní ředitele.

2.1.2. Vnitřní legislativní činnost

V průběhu roku 2024 bylo vydáno celkem 37 nových interních aktů řízení ředitele Úřadu. Konkrétně se jednalo o 10 směrnic a 27 pokynů.

2.1.3. Vyjádření k oznámení podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona

Úřad v rámci ochrany utajovaných informací zabezpečuje agendu, která se váže k zadávání veřejných zakázek veřejnými zadavateli, a podle § 138 odst. 1 písm. k) zákona se vyjadřuje k oznámením veřejných zadavatelů podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona. Tato činnost spočívá v posuzování oznámení učiněných veřejnými zadavateli z hlediska ochrany utajovaných informací. Konkrétně se oznamuje skutečnost, že zadavatel bude zadávat veřejnou zakázku mimo zadávací řízení z důvodu ochrany utajovaných informací, nebo že v zadávacím řízení stanoví opatření k zajištění ochrany utajované informace stupně utajení Důvěrné nebo vyššího. Dále zadavatel oznamuje stanovení požadavku na profesní způsobilost v zadávacím řízení spočívající v předložení dokladu prokazujícího schopnost dodavatele zabezpečit ochranu utajovaných informací stupně utajení Důvěrné nebo vyššího nebo oprávnění ke vstupu osob dodavatele do zabezpečené oblasti kategorie Důvěrné nebo vyšší anebo jednacích oblastí podle tohoto zákona, nebo stanovení podmínky na uzavření smlouvy v zadávacím řízení spočívající v předložení dokladu prokazujícího schopnost dodavatele zabezpečit ochranu utajovaných informací stupně utajení Důvěrné nebo vyššího.

V roce 2024 obdržel Úřad celkem 56 oznámení podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona, což je o 13 méně než v roce 2023. V několika případech vzal Úřad oznámení pouze na vědomí, neboť se jednalo o veřejné zakázky, k nimž se Úřad nevyjadřuje. K ostatním oznámením neměl Úřad výhrady, což lze přisoudit působení metodické činnosti Úřadu ve vztahu k zadavatelům a provádění konzultací již ve fázi před podáním oznámení, případně konzultací po podání oznámení a dožádání informací ze strany Úřadu před vydáním vlastního vyjádření podle § 69 zákona. Největší podíl na oznámeních mělo Ministerstvo obrany, které podalo celkem 24 oznámení, následovalo Ministerstvo vnitra s 10 oznámeními.

V rámci posuzování podaných oznámení Úřad s veřejnými zadavateli ověřoval nezbytnou nutnost jimi zvoleného postupu z hlediska ochrany utajovaných informací, včetně vyžadování příslušných dokumentů obsahujících utajované informace, které mají být v rámci plnění předmětu veřejné zakázky poskytovány, a ověřování těchto skutečností se zaměstnanci jednotlivých oznamovatelů. Přehledy o zaslaných oznámeních a vyjádřeních zaslal Úřad, v souladu se zákonem, k využití Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

2.1.4. Právní činnost

V roce 2024 bylo pro porušení povinností stanovených zákonem ukončeno celkem 49 přestupkových řízení, z toho ve 37 případech s fyzickými osobami a ve 12 případech s právníckými osobami. Celkem ve 31 uvedených případech byla uložena sankce, a to ve 26 případech peněžitá pokuta a v 5 případech napomenutí. K zastavení správního řízení nedošlo v žádném případě. V 6 případech dosud nebylo správní řízení ukončeno. Celková výše uložených pokut dosáhla částky 127 000 Kč.

V roce 2024 byla dále věc v 18 případech odložena (v 11 případech u fyzických osob, v 7 případech u právnických osob), ve 2 případech byla věc z důvodu nepříslušnosti předána k projednání jinému orgánu.

Správní řízení v roce 2024

	Fyzická osoba	Právnická osoba	Celkem
Ukončená správní řízení	37	12	49
Počet uložených sankcí	26	5	31
Zastavená správní řízení	0	0	0
Odložení věci	11	7	18
Dosud neukončená správní řízení	4	2	6

V rámci právní činnosti Úřadu zaujímala významné místo oblast zadávání veřejných zakázek. V souvislosti s povinnou elektronizací procesu zadávání všech veřejných zakázek včetně podlimitních a nadlimitních zavedenou zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, je pro zadávání všech veřejných zakázek Úřadem využíván Národní elektronický nástroj (NEN), jehož používání je pro orgány státu bezplatné. Určení zaměstnanci Úřadu zařazení v odboru právním a legislativním prostřednictvím NEN zadávali a administrovali veškeré veřejné zakázky zadávané Úřadem, a to na základě žádosti příslušného vedoucího zaměstnance. V roce 2024 bylo takto zadáno celkem 35 veřejných zakázek, přičemž většinu (26) tvořily z hlediska objemu finančních prostředků veřejné zakázky malého rozsahu. Současně byly uveřejněny všechny zákonem stanovené informace ve Věstníku veřejných zakázek a na profilu zadavatele v systému NEN.

Další významnou část právní činnosti tvoří agenda obchodních smluv uzavíraných k plnění jednotlivých veřejných zakázek a agenda dalších smluvních ujednání uzavíraných v souvislosti se zabezpečením výkonu působnosti Úřadu, jako jsou například součinnostní dohody uzavírané s dalšími organizačními složkami státu a orgány státní správy.

Součástí právní činnosti Úřadu tvoří dále vyřizování žádostí o náhradu škody a nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem Úřadu, podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2024 probíhalo soudní řízení ve věci uplatnění nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy se 3 žalobci.

V rámci právní činnosti je dále zajišťován výkon komplexních právních činností v celém oboru působnosti Úřadu. Právní oddělení zejména zajišťuje zastupování Úřadu před soudy a jinými orgány státu, zpracovává právní stanoviska a vyřizuje součinnostní požadavky zaslané orgány činnými v trestním řízení.

2.2. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

2.2.1. Mezinárodní smlouvy

Úřad má, jako ústřední správní úřad pro oblast ochrany utajovaných informací, ve své kompetenci přípravu návrhů na sjednávání smluv o ochraně utajovaných informací. Při stanovování priorit v této oblasti Úřad vychází z praktické potřeby výměny utajovaných informací s konkrétními státy a z potřeby zajistit těmto informacím odpovídající ochranu. Sjednávání smluv o ochraně utajovaných informací je zcela v souladu se zahraničněpolitickými zájmy ČR, stejně jako se závazky, které pro ČR vyplývají z jejího členství v EU a NATO.

Smlouvy o ochraně utajovaných informací upravují režim poskytování utajovaných informací mezi ČR a druhou smluvní stranou, ochranu předaných utajovaných informací a spolupráci správních orgánů odpovědných za jejich ochranu. Vzhledem k tomu, že těmito smlouvami jsou dotčeny instituty, jejichž úprava je vyhrazena zákonu, a dále práva a povinnosti osob, jedná se o smlouvy, k jejichž ratifikaci je, v souladu s čl. 49 Ústavy ČR, potřebný souhlas obou komor Parlamentu ČR. Ve smyslu Směrnice vlády pro sjednávání, vnitrostátní projednávání, provádění a ukončování platnosti mezinárodních smluv, schválené usnesením vlády ČR č. 131, ze dne 11. února 2004, se jedná o mezinárodní smlouvy prezidentské kategorie.

Smlouvy o ochraně utajovaných informací jsou sjednávány v souladu s Ústavou ČR a ostatními právními předpisy a v souladu s mezinárodněprávními závazky ČR (včetně práva EU a bezpečnostních standardů NATO). Smlouvy dále reflektují obecně uznávané principy a uzance mezinárodního práva. Jejich provádění nemá dopad na státní rozpočet.

2.2.1.1. Hodnocení sjednávání smluv o ochraně utajovaných informací za rok 2024

V roce 2024 se Úřad soustředil především na úkoly vyplývající z jeho gesce a související s jednáními Rady EU a příslušných bezpečnostních výborů a bezpečnostního výboru NATO, jejichž činnosti se zástupci Úřadu účastní. Dále byly vyvíjeny následující aktivity v rámci sjednávání mezinárodních smluv:

❑ **Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými arabskými emiráty o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Poslední kolo jednání s příslušnými úřady Spojených arabských emirátů proběhlo již v lednu 2020. Obě strany se dohodly a vyslovily souhlas s novým zněním textu dohody. Další postup se ale zastavil z důvodu požadavku Spojených arabských emirátů nepublikovat veřejně text dohody, což však právní řád ČR neumožňuje.

❑ **Dohoda mezi Českou republikou a Maltskou republikou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Obě strany si vyměnily návrhy na sjednání dohody, jejíž text byl dohodnut korespondenčně. První kolo expertních jednání proběhlo 1. a 2. září 2022 v Praze. Další kolo jednání, na kterém byl dohodnut finální text dohody, proběhlo 28. až 31. srpna 2023. Následně byla dohoda vložena do mezirezortního připomínkového řízení. Po vypořádání všech připomínek byla dohoda zaslána Ministerstvu zahraničních věcí ke spolupodpisu. Návrh na sjednání dohody byl projednán a schválen vládou usnesením č. 51 ze dne 17. ledna 2024. Vzhledem k personálním změnám na Maltské straně Úřad stále čeká na podpis této dohody.

❑ **Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o výměně a vzájemné ochraně utajovaných vojenských informací**

V roce 2019 proběhlo expertní jednání, na kterém však nedošlo ke shodě na textu dohody. Jedná se o termín „vojenské utajované informace“, který není pro českou stranu akceptovatelný. Pro další postup považuje česká strana za nezbytné vyjádření korejské strany, případně další expertní jednání, která by napomohla ke shodě na textu dohody a finalizaci jejího návrhu pro vložení do mezirezortního připomínkového řízení. V červnu 2024 Úřad opětovně požádal velvyslanectví Korejské republiky v ČR o upřesnění kontaktu na korejské straně z hlediska gesce dohody. Na uvedený kontakt byla zaslána žádost o obnovení jednání. Dne 2. prosince 2024 Úřad prostřednictvím zástupce velvyslanectví obdržel odpověď, že Ministerstvo národní obrany Korejské republiky nemá kompetenci sjednat dohodu o ochraně nevojenských utajovaných informací. Následně bylo Ministerstvo zahraničních věcí požádáno o zaslání oficiální nóty Korejské republice se žádostí o předání této nóty příslušnému úřadu, který má sjednání dohody ve své gesci, a o poskytnutí kontaktu na tento úřad. Čekáme na odpověď korejské strany. O situaci byl informován rovněž velvyslanec ČR v Korejské republice.

❑ **Dohoda mezi Českou republikou a Indickou republikou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Na základě požadavku Vojenského zpravodajství na uzavření dohody o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací s Indickou republikou požádal Úřad Ministerstvo zahraničních věcí o zhodnocení, zda je sjednání této dohody v souladu se zahraniční politikou ČR, a v případě kladného vyjádření dále o provedení sondáže diplomatickou cestou u našich případných partnerů. Všechny tyto kroky byly uskutečněny do konce roku 2019. Sondáž proběhla úspěšně a indické straně byl zaslán návrh dohody. V prosinci 2020 Úřad obdržel připomínky druhé strany, které byly zpracovány a zaslány spolu s notou Ministerstva zahraničních věcí druhé straně současně s žádostí o expertní jednání a zaslání kontaktních údajů na partnerský úřad. V roce 2021 Úřad kontaktoval s touto žádostí vojenského přidělence v Dillí i zastupitelský úřad Indické republiky v Praze, ale zatím bez výsledku.

❑ **Dohoda mezi Českou republikou a Kanadou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Úřad obdržel žádost partnerského kanadského úřadu o sjednání dohody o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací. Další jednání se očekávala v letech 2020 a 2021, avšak neproběhla z důvodu epidemie COVID-19. Kanada znovu projevila zájem o sjednání dohody. Úřad kontaktoval zástupce partnerského úřadu Kanady a byl projednán další postup. Partnerský úřad upřednostňuje nejprve sjednání memoranda. Úřad proto předpokládá, že proběhnou další přípravná jednání.

❑ **Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Francouzské republiky o vzájemném předávání a ochraně utajovaných skutečností**

Úřad obdržel dne 12. srpna 2021 žádost partnerského francouzského úřadu o sjednání dodatku k dohodě formou výměny dopisů z důvodu reformy předpisů o ochraně utajovaných informací ve Francii. Touto reformou dochází k redukci ze tří stupňů utajení na dva. Úřad zaslal francouzské straně protinávrh na změnu Dohody o výměně a vzájemné ochraně utajovaných skutečností, dosud ale neobdržel vyjádření druhé strany. Uzavření této dohody Úřad předpokládal v roce 2023 a u protistrany je několikrát urgoval, ale zatím bezúspěšně.

❑ **Dohoda mezi Českou republikou a Brazílií o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Zájem o sjednání dohody projevila Brazílie. Prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí Úřad získal přímé kontakty na partnerský úřad v Brazílii. V listopadu 2023 proběhla videokonference, na které byl dohodnut postup jednání. První kolo jednání proběhlo ve dnech 27. až 29. února 2024 v Praze a druhé kolo jednání proběhlo 4. až 6. září 2024 v Brazílii. Byla dosažena shoda na textu dohody. V roce 2025 bude zahájen vnitrostátní proces schvalování této dohody.

❑ **Dohoda mezi Českou republikou a Nizozemským královstvím o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Úřad obdržel žádost o uzavření dohody o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací od Nizozemského království. První kolo jednání o dohodě proběhlo ve dnech 21. až 23. května 2024 v Nizozemsku a druhé kolo následovalo 25. a 26. června 2024 v Praze. Text dohody byl předběžně vzájemně odsouhlasen a závěrečné úpravy byly finálně korespondenčně odsouhlaseny počátkem prosince. V roce 2025 bude zahájen vnitrostátní proces schvalování dohody.

2.2.1.2. Výhled na rok 2025

Úřad předpokládá zahájení expertních jednání u výše uvedené dohody s Kanadou. Dále dokončení a uzavření Dohody mezi Českou republikou a Maltskou republikou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací, Dohody mezi Českou republikou a Nizozemským královstvím o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací a Dohody mezi Českou republikou a Brazílií o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací.

Uzavření změny Dohody mezi vládou České republiky a vládou Francouzské republiky o vzájemném předávání a ochraně utajovaných skutečností je v blízké době nereálné, jelikož druhá strana nespolupracuje. Úřad znovu osloví partnerský úřad a zahájí vyjednávání.

Již v minulosti Úřad obdržel informaci o nutnosti změny Bezpečnostní smlouvy mezi Českou republikou a Švédským královstvím, kde došlo ke změně klasifikace stupňů utajení – rozšíření z původních dvou na čtyři stupně. Úřad byl informován, že švédská strana zašle oficiální nótu, kterou požádá o změnu současné smlouvy, což se ale zatím nestalo. Vzhledem k nečinnosti druhé strany jsme Švédskou stranu kontaktovali a byli jsme požádáni o zaslání naší oficiální nóty v roce 2025.

V Belgickém království došlo k reformě zákona o ochraně utajovaných informací, ve kterém se mění stupně utajení a zároveň kompetence ke sjednávání mezinárodních smluv. V této souvislosti oslovíme Národní bezpečnostní úřad Belgického království a požádáme Ministerstvo zahraničních věcí o zaslání oficiální nóty s žádostí o sjednání Dohody mezi Českou republikou a Belgickým královstvím o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací.

Případná další jednání s Korejskou republikou a Spojenými arabskými emiráty závisí na stanovisku příslušných úřadů druhé strany.

2.2.2. Aktivita v rámci NATO a EU a spolupráce s bezpečnostními úřady partnerských států

Zaměstnanci Úřadu se podíleli na činnosti významných výborů a pracovních skupin NATO a obdobných orgánů v rámci institucí EU.

V roce 2020 a 2021 byly po několika letech společných jednání dokončeny revize a vydány nové předpisy a směrnice NATO, které, po rozhodnutí NATO o jejich zpřístupnění veřejnosti, Úřad zveřejnil na svých internetových stránkách. Další předpisy a směrnice NATO budou na internetové stránky Úřadu přidány po dokončení jejich revizí a rozhodnutí NATO o jejich zpřístupnění veřejnosti.

V březnu 2022 zveřejnila Evropská komise návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o bezpečnosti informací v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie, který je součástí strategie bezpečnosti EU přijaté Evropskou komisí v srpnu 2020. Hlavním cílem návrhu nařízení je sjednotit pravidla pro bezpečnost informací pro všechny orgány a instituce EU a dosáhnout vyšší ochrany informací. Zástupci Úřadu se účastnili projednávání návrhu v rámci Bezpečnostního výboru Rady a komunikovali se zástupci národních bezpečnostních orgánů členských států EU, Stálým zastoupením ČR při EU a členy Evropského parlamentu. Projednávání návrhu nařízení bude pokračovat v roce 2025.

Úřad od svého založení průběžně spolupracuje s národními bezpečnostními úřady členských států NATO a EU v oblasti ochrany utajovaných informací (výměny zkušeností, provádění úkonů v bezpečnostním řízení, uznávání bezpečnostních oprávnění, povolování návštěv, u kterých se předpokládá přístup k utajovaným informacím atd.). Úřad dále poskytuje konzultační a asistenční činnost státům, které aspirují na členství v obou uvedených organizacích. Konzultační a asistenční činnost ve vztahu k nečlenským státům NATO nebo EU se zaměřuje zejména na oblast Balkánu (Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Kosovo, Severní Makedonie a Srbsko) a Dálného východu (Korejská republika). Na základě společných jednání je navázána i spolupráce s Brazílskou federativní republikou.

2.3. PERSONÁLNÍ BEZPEČNOST

V oblasti personální bezpečnosti prováděl Úřad v roce 2024, stejně jako v letech minulých, zejména bezpečnostní řízení o vydání osvědčení fyzické osoby, v jejichž závěru vydával osvědčení fyzické osoby, nebo rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby. Dále Úřad přijímal žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby pro cizí moc a při splnění zákonem stanovených podmínek vydával osvědčení fyzické osoby pro cizí moc potvrzující cizí moci provedení bezpečnostního řízení u této osoby a vydání osvědčení fyzické osoby.

Ve vztahu k osobám, které jsou držiteli osvědčení fyzické osoby, se činnost Úřadu zaměřovala především na provádění úkonů k prověřování, zda tyto osoby i nadále splňují podmínky stanovené zákonem pro jeho vydání. V této souvislosti Úřad vedl řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby a v případech, kdy fyzická osoba přestala splňovat podmínky pro jeho vydání, vydával rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby.

Úřad dále realizoval řadu dalších úkonů spojených s výše uvedenými činnostmi, např. zakládání, vedení, evidenci a vyřazování bezpečnostních svazků, vedení evidence fyzických osob, které jsou držiteli osvědčení fyzické osoby atd.

V oblasti personální bezpečnosti Úřad spolupracoval s orgány státu, především s Policií ČR a se zpravodajskými službami, právníckými osobami a dalšími subjekty, které disponovaly informacemi důležitými pro bezpečnostní řízení.

Součinnost, kterou v rámci bezpečnostního řízení poskytují Úřadu zpravodajské služby, Policie ČR a další spolupracující orgány státu a právnické osoby, byla v roce 2024 v souladu s usnesením vlády ČR č. 1381, ze dne 12. prosince 2007, dále upravována. V průběhu roku bylo s Českou bankovní asociací podepsáno Memorandum o spolupráci v oblasti elektronické výměny dat podle § 38 odst. 3 písm. l) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, pro účely plnění zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

Další oblastí činnosti Úřadu byla spolupráce s úřady cizí moci, které mají v působnosti ochranu utajovaných informací, při provádění vlastních bezpečnostních řízení (dožadování informací). Úřad si u partnerských úřadů vyžádal informace k 179 osobám a, na základě žádostí úřadů cizí moci, prováděl šetření k 94 osobám, které byly v daném státě prověřovány pro přístup k utajovaným informacím.

Z hlediska legislativního rámce provádění bezpečnostního řízení byl rok 2024 charakterizován zejména:

- ❑ přijetím zákona č. 267/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti 1. ledna 2025. Novela zákona přinesla změny zejména v oblasti podání žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby, kdy v souvislosti s požadavkem na elektronizaci služeb státu ve vztahu k občanům zavedla samostatnou žádost fyzické osoby na straně jedné, která může být podána rovněž prostřednictvím rozhraní garantujícího elektronickou identifikaci žadatele (Portálu NBÚ pro elektronické podání, který byl uveden do provozu 31. prosince 2024), a samostatné potvrzení důvodnosti žádosti odpovědnou osobou na straně druhé. Dále byl vypuštěn požadavek na dokládání dotazníku fyzické osoby v listinné podobě, tzn. že dotazník se předkládá již pouze v elektronické podobě. Došlo i k vypuštění požadavku na doložení prohlášení k osobnostní způsobilosti jako samostatné přílohy k žádosti fyzické osoby a dále k vypuštění požadavku na doložení prohlášení fyzické osoby o svéprávnosti, neboť Úřad si je schopen sám ověřit, zda fyzická osoba není omezena na svéprávnosti. Dalším výrazným krokem v oblasti personální bezpečnosti je skutečnost, že opakovaná žádost o vydání nového osvědčení fyzické osoby obsahově koresponduje s žádostí prvotní. Výrazným způsobem se tím zjednodušil a zpřehlednil proces vyplňování dotazníku fyzické osoby. V případě opakovaných žádostí praxe ukázala, že vyplňování pouze změnových údajů bylo pro veřejnost matoucí. Dále došlo k prodloužení délky platnosti osvědčení fyzické osoby v případě stupně utajení Důvěrné a Tajné, kdy osvědčení vydaná od 1. ledna 2025 mají dobu platnosti 10 let. Výraznou změnou je rovněž skutečnost, že v případě změny některého údaje obsaženého v osvědčení vydá Úřad bezodkladně osvědčení nové, a to bez předchozí žádosti fyzické osoby;
- ❑ připomínkovým řízením k návrhu nové vyhlášky o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti a jejím následným přijetím. Nová vyhláška č. 300/2024 Sb., o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, která nabyla účinnosti 1. ledna 2025, reaguje na změny v oblasti personální bezpečnosti v souvislosti s novelou zákona. V rámci dotazníku fyzické osoby došlo k redukci některých položek dotazníku (např. adresa trvalého pobytu, ID datové schránky, předchozí zaměstnavatelé, trestní řízení, nejvyšší ukončené vzdělání), a tím i ke snížení administrativní zátěže občanů. V dotazníku fyzické osoby se rovněž neuvádí příjmy, které jsou součástí daňového přiznání, ani dávky a příspěvky státní sociální podpory, nemocenské pojištění anebo podpora v nezaměstnanosti, přičemž tyto příjmy se ani nedokládají. Tato skutečnost je dalším výrazným snížením administrativní zátěže veřejnosti;

- ❑ připomínkovým řízením k návrhu nového nařízení vlády o katalogu oblastí utajovaných informací a jeho následným přijetím. Nařízení vlády č. 440/2024 Sb., o katalogu oblastí utajovaných informací, které nabylo účinnosti 1. ledna 2025, reaguje na změny v oblasti personální bezpečnosti v souvislosti s novelou zákona.

2.3.1. Bezpečnostní řízení o žádostech fyzických osob

Ze statistických údajů týkajících se bezpečnostního řízení o žádostech fyzických osob, které jsou přehledně shrnuty v kapitole 2.3.5., vyplývá, že v loňském roce bylo přijato 6 475 žádostí o vydání osvědčení fyzické osoby, což je o 61 žádostí méně než v roce 2023 a o 417 žádostí více než v roce 2022.

Největší podíl tvořily žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Tajné (57 %) a pro stupeň utajení Důvěrné (39 %). Nejvíce žádostí bylo podáno v posledním čtvrtletí roku, a to celkem 1 927 žádostí, z toho 833 v prosinci 2024. Nejméně žádostí bylo podáno v měsíci září 2024, a to 426.

Celkem bylo v loňském roce rozhodnuto v 5 875 případech o vydání osvědčení fyzické osoby a v 25 případech o nevydání osvědčení. Ve 149 případech bylo bezpečnostní řízení zastaveno. Nejčastějším důvodem zastavení bezpečnostního řízení bylo oznámení odpovědné osoby, že pominuly skutečnosti, kterými byla žádost fyzické osoby odůvodněna (46 případů). Úřad tak mohl probíhající bezpečnostní řízení zastavit, neboť důvod řízení zanikl. Tím došlo ke snížení nákladů Úřadu a s ním spolupracujících orgánů a organizací, neboť nebylo nutné v těchto případech bezpečnostní řízení dokončovat. Současně tím byl posílen princip „need to know“, jehož hlavním smyslem je, aby k utajovaným informacím mohly mít přístup pouze osoby, které tyto informace k výkonu své pracovní nebo jiné obdobné činnosti nezbytně potřebují znát.

V roce 2024 bylo vydáno celkem 4 056 osvědčení fyzické osoby pro cizí moc, nejvíce pro přístup k utajovaným informacím NATO stupně utajení NATO SECRET v počtu 3 236.

2.3.2. Prověřování splňování podmínek v době platnosti osvědčení fyzické osoby

Úřad v oblasti personální bezpečnosti rovněž v rámci tzv. periodického ověřování, tj. bez konkrétního podnětu nebo oznámených změn anebo na základě konkrétního podnětu, prověřoval 42 362 držitelů platného osvědčení fyzické osoby. Z tohoto počtu bylo dále podrobněji prověřováno celkem 452 držitelů osvědčení fyzické osoby, zda i nadále splňují podmínky pro jeho vydání. Toto prověřování bylo prováděno zejména v případech, kdy Úřad obdržel od zpravodajských služeb, Ministerstva vnitra nebo Policie ČR informace, jejichž obsah nasvědčoval tomu, že by držitel osvědčení fyzické osoby mohl přestat splňovat podmínky pro jeho vydání, případně je Úřad získal přímo svou vlastní činností (např. z průběžného monitoringu tzv. otevřených zdrojů).

V 73 případech prověřování vyústilo v zahájení řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, které bylo ve 25 případech ukončeno vydáním rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby (viz kap. 2.3.5. Statistické přehledy).

2.3.3. Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby

Úřad v roce 2024 vydal 25 rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby podle § 121 odst. 2 zákona a 25 rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby podle § 121 odst. 3 zákona.

Důvodem vydání většiny těchto rozhodnutí bylo nesplnění podmínky bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) zákona, přičemž Úřad konstatoval u velké části

bezpečnostních řízení přítomnost některého z fakultativních bezpečnostních rizik podle § 14 odst. 3 zákona, tedy bezpečnostních rizik, při jejichž konstataci Úřad musí přihlídnout k dalším skutečnostem taxativně vyjmenovaným v § 14 odst. 6 zákona.

Obdobně jako v předchozích letech bylo i v roce 2024 nejčastěji shledaným bezpečnostním rizikem bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona, tj. chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace. Celkem se jednalo o 31 případů. Úřad toto bezpečnostní riziko shledal v rozmanitých jednáních posuzovaných osob. Vzestupný trend bylo možné v roce 2024 spatřovat u jednání osob především v souvislosti s neplněním daňové povinnosti, jednáním pod vlivem alkoholu a podvodným jednáním v souvislosti s poskytováním příspěvků od zaměstnavatele. Naopak sestupný trend lze shledat u sjednávání půjček s vědomím, že je nebudou posuzované osoby schopny splácet, zaviněného jednání vedoucího k insolvenční či exekucím, zadlužování se z důvodu provozování hazardních her nebo bezbřehého investování zapůjčených finančních prostředků do nedůvěryhodných finančních nástrojů. Mimo výše popsaných jednání Úřad opakovaně zaznamenal také případy porušování právních předpisů v souvislosti s výkonem zaměstnání nebo služby, a to v širokém spektru jednání od porušování právních předpisů upravujících výkon zaměstnání či služby po neoprávněné nakládání s interními informacemi zaměstnavatele. Ve 2 případech se jednalo o přenechání nebo poskytnutí účtu osobě v exekuci a opakované řízení pod vlivem THC. V 1 případě se jednalo o ovlivnitelnost posuzované osoby projevující se především formálním výkonem funkce statutárního orgánu obchodní společnosti (tzv. bílý kůň), což oproti předchozím rokům představuje sestupný trend. Ostatní jednání naplňující skutkovou podstatu tohoto bezpečnostního rizika se v roce 2024 vyskytovala ojediněle. Příkladem lze uvést šíření dětské pornografie nebo padělání lékařského posudku k řidičskému oprávnění.

Výskyt fakultativního bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. i) zákona, tedy opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při bezpečnostním řízení zahájeném podle § 101 odst. 1 zákona, byl Úřadem v roce 2024 konstatován ve 4 případech, což je o 2 případy více než v předchozím roce. Uvedené bezpečnostní riziko bylo v obou případech shledáno v jednání spočívajícím v opakovaném nedostavení se k pohovoru bez omluvy, kdy docházelo k maření účelu bezpečnostního řízení v případech ověřování skutečností indikujících možný výskyt bezpečnostních rizik.

Přítomnost fakultativního bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. g) zákona, tedy uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v řízení podle části čtvrté zákona nebo nenahlášení změny údajů uvedených v příloze k žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby (§ 94 zákona) nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti, nebylo v roce 2024 shledáno ani v jednom případě, zatímco v předchozím roce bylo shledáno ve 2 případech.

Z obligatorních bezpečnostních rizik podle § 14 odst. 2 zákona Úřad v roce 2024 shledal v 1 případě přítomnost bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona, tedy závažnou nebo opakovanou činnost proti zájmům ČR, konkrétně se jednalo o vynášení utajovaných informací.

V roce 2024 došlo oproti roku 2023 k mírnému nárůstu počtu rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby z důvodu nesplnění podmínky bezúhonnosti podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona ve spojení s § 6 odst. 2 písm. c) zákona. Jednalo se celkem o 5 případů, přičemž ve 3 případech se jednalo o odsouzení pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 trestního zákoníku a ve 2 případech o odsouzení pro trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku.

V 1 případě došlo, stejně jako v předchozím roce, k nevydání osvědčení fyzické osoby pro nesplnění podmínky osobnostní způsobilosti podle § 12 odst. 1 písm. c) zákona, neboť u posuzované

osoby byly diagnostikovány takové obtíže, v jejichž důsledku by mohla být narušena ochrana utajovaných informací. V 1 případě došlo v roce 2024 ze stejného důvodu ke zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby.

2.3.4. Přehled ostatních důvodů zániku platnosti osvědčení fyzické osoby

V uplynulém období zanikla platnost celkem 5 639 osvědčení, přičemž největší část případů představoval zánik platnosti dnem doručení nového osvědčení fyzické osoby, a to v celkovém počtu 3 143 osvědčení, a zánik uplynutím doby platnosti osvědčení v celkovém počtu 1 471 osvědčení. Významným se v uplynulém hodnoceném období také jevil zánik platnosti osvědčení fyzické osoby projevem vůle držitele osvědčení, tzn., že držitel osvědčení vrátil, neboť už nadále nepotřeboval mít přístup k utajované informaci (674 případů).

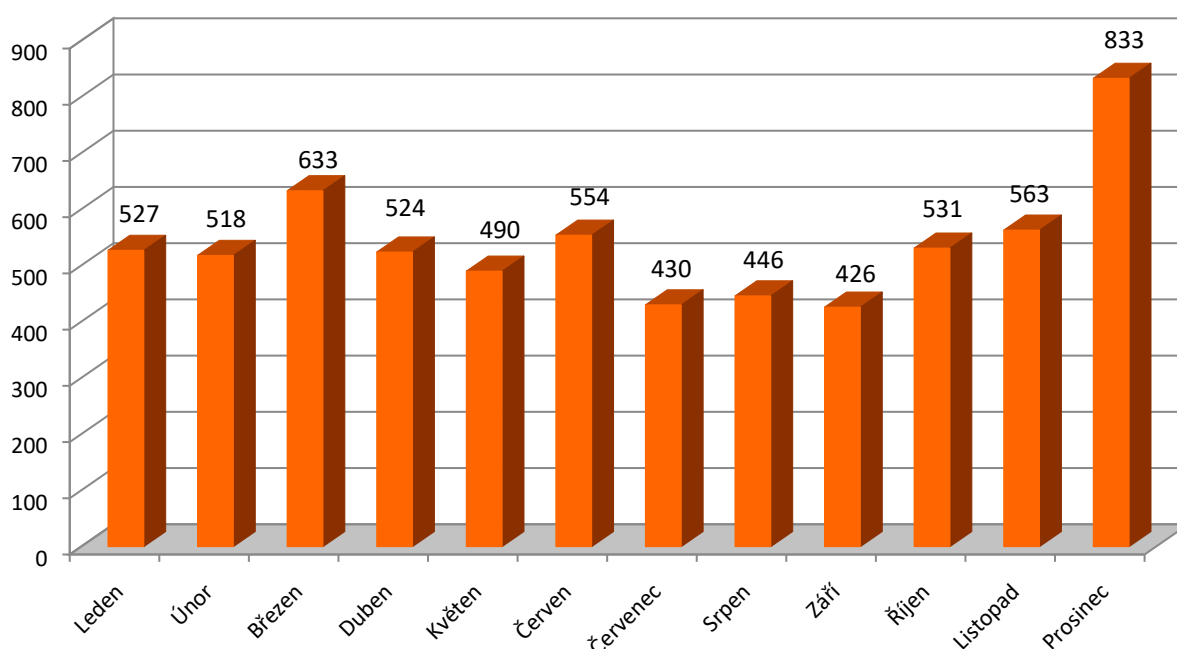
Počet případů zániku platnosti osvědčení fyzické osoby v roce 2024 podle jednotlivých důvodů je přehledně uveden v následující kapitole 2.3.5.

2.3.5. Statistické přehledy

Přijaté žádosti a ukončená bezpečnostní řízení v roce 2024

	Důvěrné	Tajné	Prísně tajné	Celkem
Přijaté žádosti	2 537	3 695	243	6 475
Osvědčení vydáno	2 232	3 448	195	5 875
Osvědčení nevydáno	6	18	1	25
Řízení zastaveno	65	76	8	149

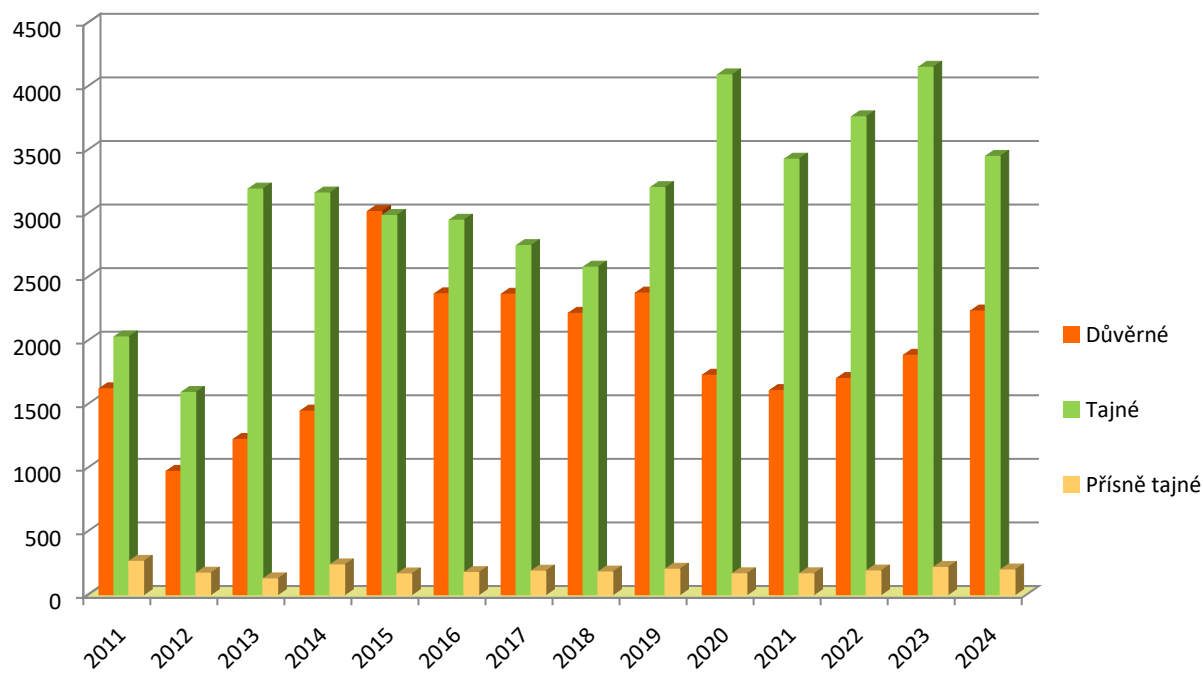
Celkové počty přijatých žádostí v jednotlivých měsících roku 2024

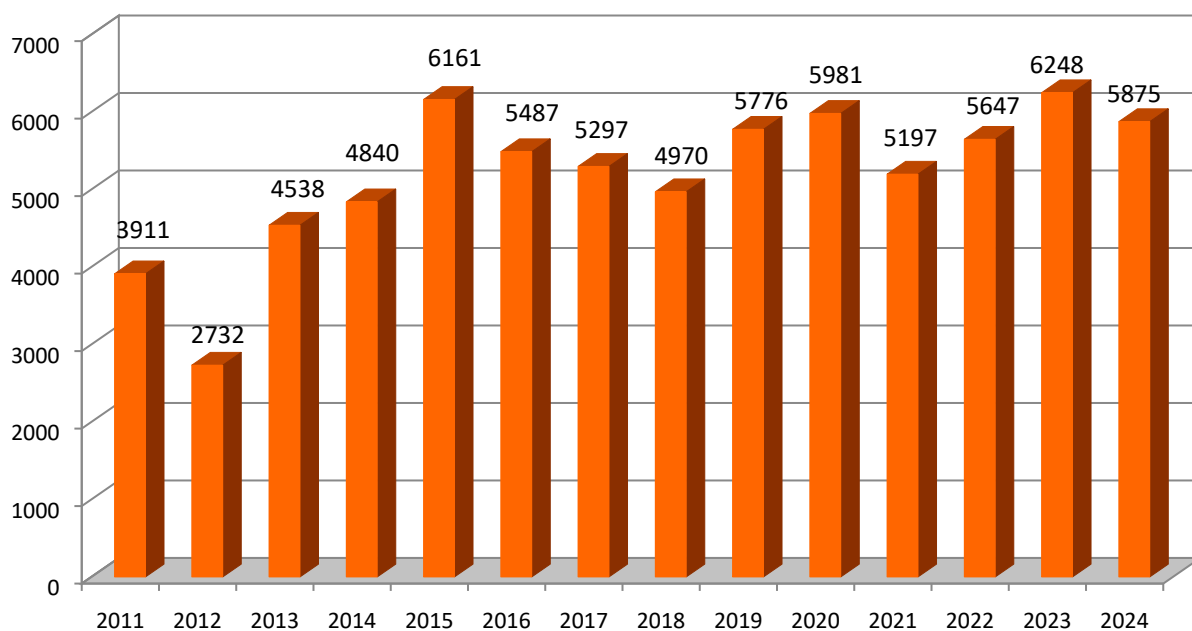
Přijaté žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby v letech 2011 až 2024

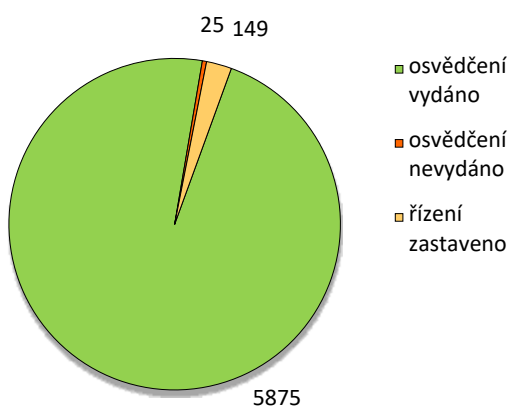
Vydaná osvědčení fyzické osoby v letech 2011 až 2024

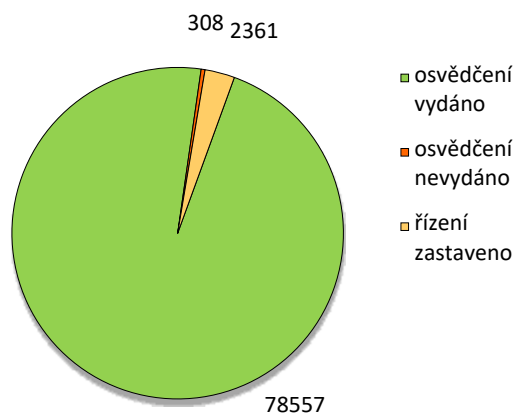
Vydaná osvědčení fyzické osoby v letech 2011 až 2024 celkem

Ukončená bezpečnostní řízení v roce 2024

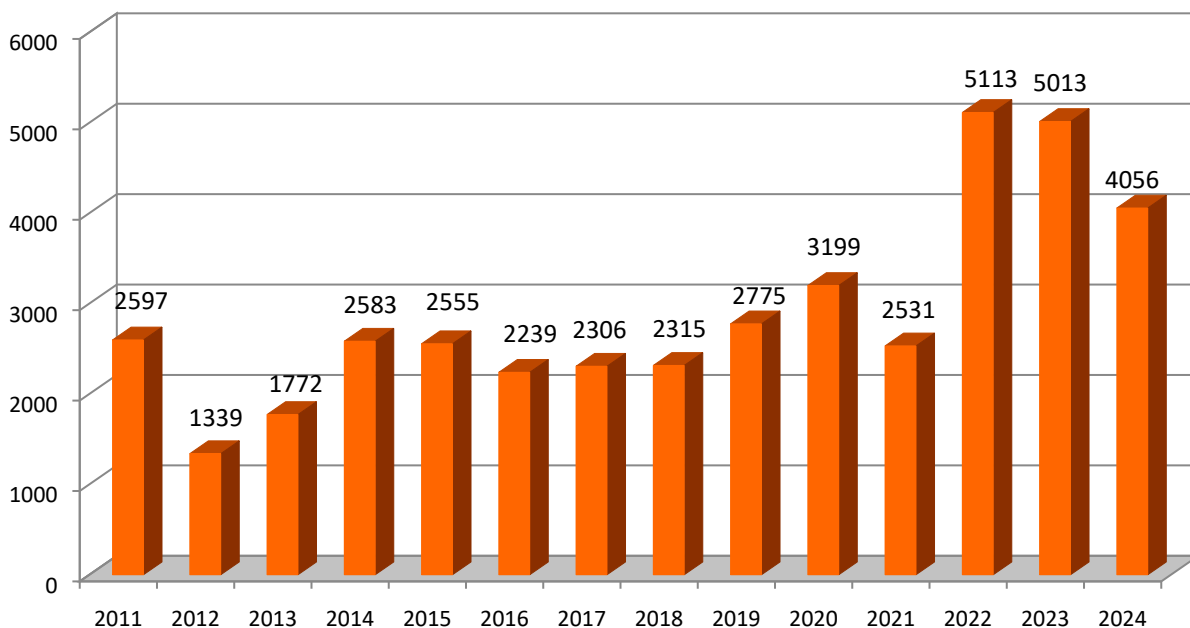
Ukončená bezpečnostní řízení od roku 2010

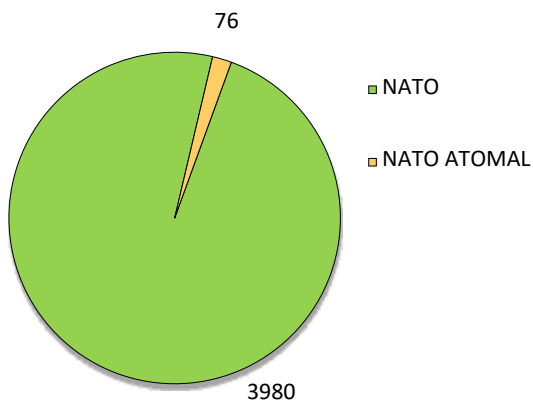
Vydaná osvědčení fyzické osoby pro cizí moc v roce 2024

COSMIC TOP SECRET	231
COSMIC TOP SECRET ATOMAL	68
NATO SECRET	3 236
NATO SECRET ATOMAL	8
NATO CONFIDENTIAL	513
NATO CONFIDENTIAL ATOMAL	0
Celkem	4 056

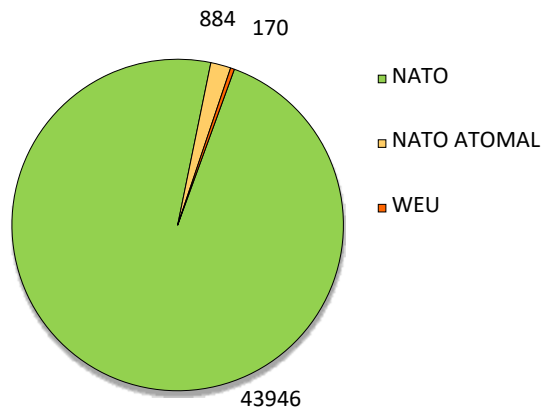
Vydaná osvědčení fyzické osoby pro cizí moc v letech 2011 až 2024 celkem

Osvědčení pro cizí moc v roce 2024

Osvědčení pro cizí moc vydaná od roku 2010¹⁾

¹⁾ Do roku 2011 Úřad vydával osvědčení fyzické osoby pro cizí moc pro přístup k utajovaným informacím Západoevropské unie (Western European Union). Tato organizace ukončila svou činnost ke dni 30. června 2011.

Zánik platnosti osvědčení fyzické osoby podle důvodu v roce 2024

Uplynutí doby platnosti osvědčení	1 471
Zrušení platnosti osvědčení	25
Úmrtí držitele osvědčení	40
Ohlášení odcizení nebo ztráty osvědčení	38
Poškození osvědčení	14
Změna některého z údajů uvedeného v osvědčení	174
Vrácení osvědčení	674
Doručení nového osvědčení	3 143
Vznik služebního nebo pracovního poměru u zpravodajské služby	60
Celkem	5 639

Zastavení bezpečnostního řízení v roce 2024

Neodstranění nedostatků v žádosti ve stanovené lhůtě	27
Uvedení nepravdivé nebo neúplné výpovědi	5
Nesplnění podmínek – dosažení 18 let věku, svéprávnosti, nebo bezúhonnosti	0
Opakované nedostavení se k pohovoru	1
Úmrtí	1
Oznámení odpovědné osoby, že pominuly skutečnosti, kterými byla žádost odůvodněna	46
Nedání souhlasu podle § 107 zákona	1
Účastník řízení se dlouhodobě zdržuje v cizině	3
Odpadnutí důvodu bezpečnostního řízení	0
Zpětvzetí žádosti	65
Celkem	149

2.3.6. Personální projekt

V souladu s § 72 zákona předložila ministerstva a další ústřední správní úřady své personální projekty. Usnesením vlády ČR č. 439, ze dne 19. června 2012, byl schválen Postup při zpracovávání personálních projektů a jejich ověřování Národním bezpečnostním úřadem. V něm bylo uloženo členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů postupovat podle materiálu schváleného v tomto usnesení a poskytovat řediteli Úřadu součinnost při zpracovávání vyjádření k personálním projektům a jejich ověřování. Předmětný materiál stanovuje jednotný obsah, formu a strukturu personálních projektů a upravuje i způsob jejich hodnocení Úřadem.

Účelem zpracování personálních projektů je získat celkový přehled o situaci v oblasti ochrany utajovaných informací na úseku personální bezpečnosti, zhodnotit stav z hlediska počtu fyzických osob, které žádají o vydání osvědčení fyzické osoby, ve vztahu ke skutečným potřebám a četnosti výskytu utajovaných informací u ústředních orgánů státní správy a informovat o eventuelních nedostatecích a možných problémech vyskytujících se v personální bezpečnosti.

Stejně jako v předchozích letech bylo i v roce 2024 vyjádření Úřadu k personálním projektům předloženo do připomínkového řízení dotčeným ministerstvům a orgánům státní správy. Největší počet žádostí na rok 2025 je plánován rezortem Ministerstva obrany (4 000 žádostí) a Ministerstva vnitra (1 286 žádostí).

Na základě předložených personálních projektů a vypořádání vznesených připomínek zpracoval Úřad materiál pro jednání vlády, který vláda ČR projednala dne 20. listopadu 2024 a vydala usnesení č. 845, kterým schválila předložené personální projekty. Tímto usnesením zároveň uložila členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů dodržovat předložené personální projekty tak, aby nedocházelo k překračování počtu předpokládaných žádostí o vydání osvědčení fyzických osob a postupovat při zpracování a vedení přehledu míst a funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím, a při potvrzování zdůvodnění nutnosti přístupu fyzické osoby k utajované informaci tak, aby žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby byly podávány jen v případech odůvodněné a nezbytné potřeby přístupu fyzické osoby k utajované informaci. Dále uložila trvale přehodnocovat seznamy míst a funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím. Řediteli Úřadu vláda uložila zajistit, na žádost příslušného člena vlády nebo vedoucího ústředního správního úřadu, metodickou podporu při plnění uvedených úkolů.

2.4. BEZPEČNOSTNÍ ZPŮSOBILOST

V roce 2024 Úřad vedl, ve smyslu části čtvrté zákona, bezpečnostní řízení k žádostem o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby (dále jen „doklad“), vydával doklad, vydával rozhodnutí o nevydání dokladu, dále prověřoval, zda fyzické osoby, které již jsou držiteli dokladu, i nadále splňují podmínky pro jeho vydání, vydával rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu a realizoval řadu dalších úkonů s tím spojených, např. zakládání, vedení, doplňování, evidenci a vyřazování bezpečnostních svazků, vedení evidence fyzických osob, které jsou držiteli dokladu, atd.

V tomto roce, stejně jako v letech minulých, bylo nejvíce žádostí podáno ve spojitosti s citlivými činnostmi podle atomového zákona, a to 1 814 žádostí. Ve srovnání s předchozím rokem se jedná o mírný pokles v počtu těchto žádostí. V roce 2024 bylo vydáno celkem 2 053 dokladů.

Činností se vzrůstajícím trendem byla, stejně jako v roce 2023, spolupráce Úřadu s úřady cizí moci při provádění vlastních bezpečnostních řízení.

Z hlediska legislativního rámce provádění bezpečnostního řízení byl rok 2024 charakterizován zejména:

- přijetím zákona č. 267/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti 1. ledna 2025. Novela zákona přinesla změny zejména v oblasti podání žádosti o vydání dokladu, především v souvislosti s požadavkem na elektronizaci služeb státu ve vztahu k občanům, zavedla koncept samostatné žádosti o doklad na straně jedné, která může být podána rovněž prostřednictvím rozhraní garantujícího elektronickou identifikaci žadatele (Portálu NBÚ pro elektronické podání, který byl uveden do provozu 31. prosince 2024), a samostatného potvrzení důvodnosti žádosti odpovědnou osobou na straně druhé. Dále byl vypuštěn požadavek na dokládání dotazníku v listinné podobě, tzn. že dotazník se překládá již pouze v elektronické podobě. Došlo i k vypuštění požadavku na doložení prohlášení k osobnostní způsobilosti jako samostatné přílohy k žádosti o doklad a k vypuštění

požadavku na doložení prohlášení fyzické osoby o svéprávnosti, neboť Úřad si je schopen sám ověřit, zda fyzická osoba není omezena na svéprávnosti. Dalším výrazným krokem v oblasti bezpečnostní způsobilosti je skutečnost, že opakovaná žádost o vydání nového dokladu obsahově koresponduje s žádostí prvotní. Výrazným způsobem se tím zjednodušil a zpřehlednil proces vyplňování dotazníku fyzické osoby. V případě opakovaných žádostí praxe ukázala, že vyplňování pouze změnových údajů bylo pro veřejnost matoucí. Dále došlo k prodloužení délky platnosti dokladu, kdy doklady vydané od 1. ledna 2025 mají dobu platnosti 10 let. Výraznou změnou je rovněž skutečnost, že v případě změny některého údaje obsaženého v dokladu vydá Úřad bezodkladně doklad nový, a to bez předchozí žádosti fyzické osoby;

- připomínkovým řízením k návrhu nové vyhlášky o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti a jejím následným přijetím. Nová vyhláška č. 300/2024 Sb., o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, která nabyla účinnosti 1. ledna 2025, reaguje na změny v oblasti bezpečnostní způsobilosti v souvislosti s novelou zákona. V rámci dotazníku došlo k redukci některých položek dotazníku (např. adresa trvalého pobytu, ID datové schránky, předchozí zaměstnavatelé, trestní řízení, nejvyšší ukončené vzdělání), a tím i ke snížení administrativní zátěže občanů. V dotazníku se rovněž neuvádí příjmy, které jsou součástí daňového přiznání, dávky a příspěvky státní sociální podpory anebo nemocenské pojištění, ani podpora v nezaměstnanosti, přičemž tyto příjmy se ani nedokládají, což je dalším výrazným snížením administrativní zátěže veřejnosti.

2.4.1. Prověřování splňování podmínek v době platnosti dokladu

V oblasti bezpečnostní způsobilosti v rámci tzv. periodického ověřování, tj. bez konkrétního podnětu nebo na základě oznámených změn anebo rovněž na základě konkrétního podnětu, Úřad prověřoval celkem 8 038 držitelů dokladu. Z tohoto počtu dále probíhalo obšírnější prověřování celkem 25 držitelů dokladu, které bylo prováděno zejména v případech, kdy Úřad obdržel od zpravodajských služeb, Ministerstva vnitra nebo Policie ČR informace, jejichž obsah nasvědčoval tomu, že by držitel dokladu mohl přestat splňovat podmínky pro jeho vydání, nebo tyto informace Úřad získal přímo svou vlastní činností (např. z průběžného monitoringu tzv. otevřených zdrojů).

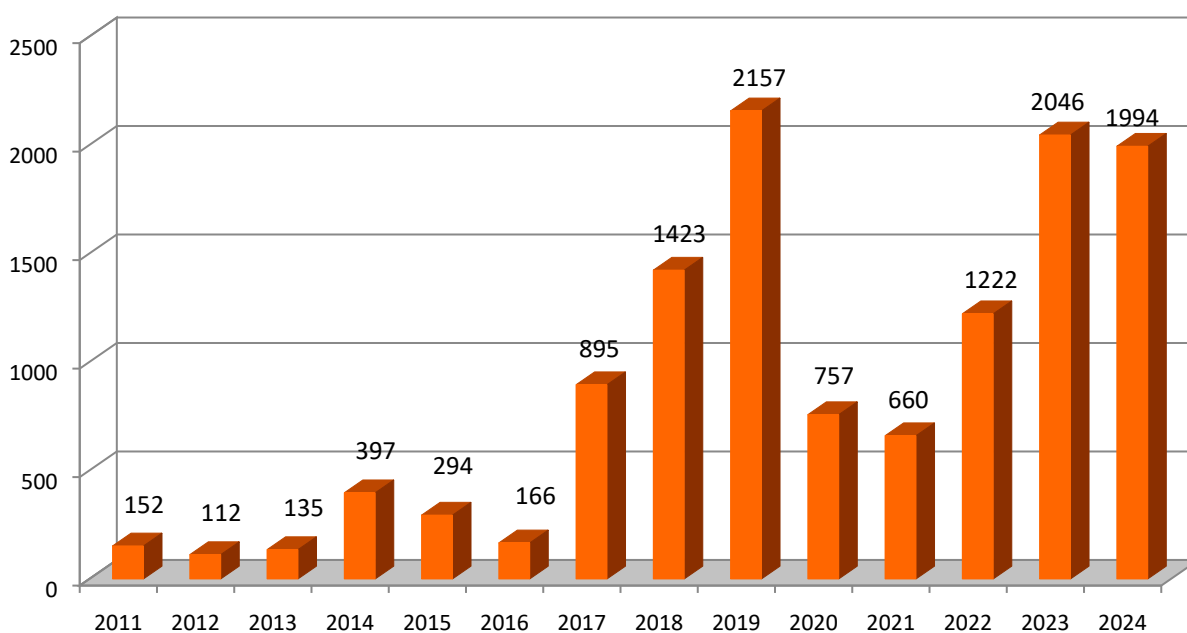
V 10 případech toto prověřování vyústilo v zahájení řízení o zrušení platnosti dokladu, které bylo ve 3 případech ukončeno vydáním rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu.

2.4.2. Statistické přehledy

Přehled přijatých žádostí a ukončených bezpečnostních řízení v roce 2024

Citlivá činnost podle	Přijaté žádosti	Doklad vydán	Doklad nevydán	Řízení zastaveno	Zrušení platnosti dokladu
§ 8 zákona č. 38/1994 Sb. ²⁾	157	121	2	5	0
§ 162 odst. 2 zákona č. 263/2016 Sb. ³⁾	1 814	1 905	6	49	3
§ 25c odst. 10 zákona č. 61/1988 Sb. ⁴⁾	2	2	0	0	0
§ 220 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb. ⁵⁾	12	12	0	0	0
§ 2a zákona č. 312/2006 Sb. ⁶⁾	9	13	0	0	0
Celkem	1 994	2 053	8	54	3

Přijaté žádosti o vydání dokladu v letech 2011 až 2024

²⁾ Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

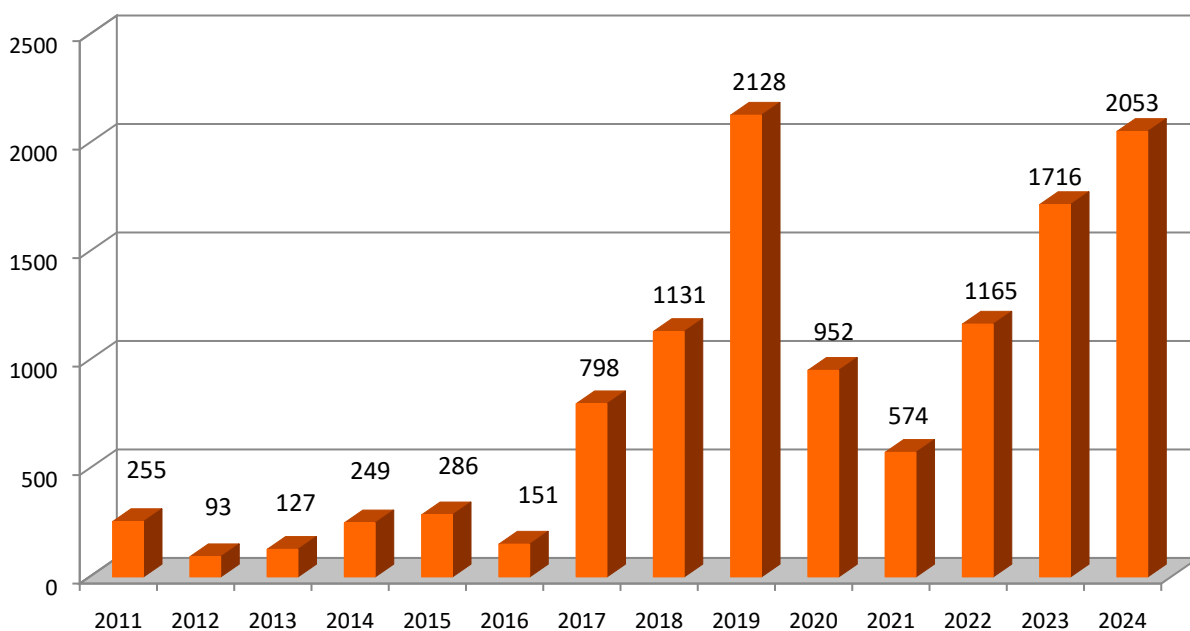
³⁾ Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.

Vydané doklady v letech 2011 až 2024

2.4.3. Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti dokladu

V roce 2024 Úřad vydal 8 rozhodnutí o nevydání dokladu podle § 121 odst. 2 zákona a 3 rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu podle § 121 odst. 3 zákona.

Většina těchto rozhodnutí byla vydána z důvodu nesplnění podmínky spolehlivosti podle § 81 odst. 1 písm. e) zákona, a to z důvodu přítomnosti fakultativní negativní okolnosti podle § 84 odst. 3 písm. c) zákona, tedy chování, ovlivnitelnost nebo nedůvěryhodnost fyzické osoby, která může vést ke zneužití výkonu citlivé činnosti. Skutkovou podstatu této negativní okolnosti může naplnit různorodé jednání, kterému oproti předchozím letům dominovalo závadové jednání pod vlivem omamně psychotropních látek. Jednání jiného typu než výše uvedené, se v roce 2024 v rámci předmětné negativní okolnosti vyskytlo pouze jedenkrát a jednalo se o nehrazení povinných zákonných plateb a řadu exekucí či v souvislosti s účastí na hazardních hrách, která byla upřednostňována před hrazením povinných zákonných plateb a maření výkonu rozhodnutí při rozprodávání podniku.

V 1 případě Úřad konstatoval nesplnění podmínky bezúhonnosti podle § 81 odst. 1 písm. c) zákona, kdy se jednalo o odsouzení pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 trestního zákoníku.

Negativní okolnost podle § 84 odst. 3 písm. d) zákona, tedy styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky, byla v roce 2024 konstatována v 1 případě.

Stejně jako v předchozích letech nebyla ani v roce 2024 u posuzovaných osob sledována přítomnost obligatorní negativní okolnosti podle § 84 odst. 2 zákona.

2.5. PRŮMYSLOVÁ BEZPEČNOST

Mezi stěžejní činnosti, které v roce 2024 Úřad realizoval v oblasti průmyslové bezpečnosti, patří provádění bezpečnostních řízení o žádostech podnikatelů o vydání osvědčení podnikatele, v jejichž závěru Úřad vydával osvědčení podnikatele nebo rozhodnutí o nevydání osvědčení podnikatele. Úřad rovněž přijímal žádosti podnikatelů o vydání osvědčení podnikatele pro cizí moc a při splnění zákonem stanovených podmínek vydával osvědčení podnikatele pro cizí moc potvrzující cizí moci provedení bezpečnostního řízení u podnikatele při současném držení osvědčení podnikatele a platnost tohoto osvědčení.

Ve vztahu k podnikatelům, kteří jsou držiteli osvědčení podnikatele, se činnost Úřadu zaměřovala především na provádění úkonů prověřování, zda i nadále splňují zákonem stanovené podmínky pro vydání osvědčení podnikatele, a to v souvislosti s hlášeními změn údajů uvedených v žádosti podnikatele oznamovaných jednotlivými držiteli osvědčení podnikatele, skutečnostmi získanými z vlastní činnosti Úřadu nebo informacemi poskytnutými Úřadu orgány státu či právníky nebo fyzickými osobami. V návaznosti na zjištěné skutečnosti Úřad vedl řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele a v případech, kdy podnikatel přestal splňovat podmínky pro vydání osvědčení podnikatele, vydával rozhodnutí o zrušení platnosti těchto osvědčení.

Významnou oblastí činnosti Úřadu v rámci průmyslové bezpečnosti bylo rovněž poskytování konzultací, doporučení a stanovisek pro podnikatele v souvislosti s institutem prohlášení podnikatele podle § 15a zákona.

Úřad současně realizoval řadu dalších úkonů spojených s výše uvedenými činnostmi, jako je např. zakládání, vedení, doplňování, evidence a vyřazování bezpečnostních svazků, vedení evidence podnikatelů, kteří jsou držiteli osvědčení podnikatele a osvědčení podnikatele pro cizí moc, a další.

V roce 2024 i nadále probíhala velmi dobrá a efektivní součinnost s orgány státu, především s Policií ČR a se zpravodajskými službami, dále s právníky osobami a dalšími subjekty, které disponovaly informacemi důležitými pro bezpečnostní řízení. Spolupráce zahrnovala úkony v celém spektru činnosti, tedy v rámci prováděných bezpečnostních řízení i v rámci prověřování splňování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele držiteli osvědčení.

Činností s pokračujícím vzrůstajícím trendem byla spolupráce Úřadu s úřady cizí moci, které mají v působnosti ochranu utajovaných informací, při provádění vlastních bezpečnostních řízení. V rámci předmětné spolupráce docházelo jak k dožadování informací, tak i k provádění úkonů řízení k osobám, které byly v daném státě prověřovány pro přístup k utajovaným informacím.

Z hlediska legislativního rámce provádění bezpečnostního řízení byl rok 2024 charakterizován zejména finalizací legislativního textu novely zákona a přípravou nového prováděcího předpisu pro oblast průmyslové bezpečnosti.

2.5.1. Bezpečnostní řízení o žádostech podnikatelů

V průběhu roku 2024 bylo Úřadem přijato 87 žádostí podnikatelů o vydání osvědčení podnikatele. Z hlediska jejich členění podle stupně utajení se jednalo o 47 žádostí o vydání osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Důvěrné, 39 žádostí o vydání osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Tajné a 1 žádost o vydání osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné. Z výše uvedeného počtu žádostí Úřad k 31. prosinci 2024 rozhodl o 49 žádostech, u zbývajících 38 žádostí k tomuto datu

bezpečnostní řízení o žádosti podnikatele stále probíhala. Z hlediska typu podaných žádostí v roce 2024 mírně převažovaly tzv. opakované žádosti podané podle § 96 odst. 4 zákona, a to 44 žádostí oproti 43 žádostem podnikatelů o vydání osvědčení podnikatele podaných podle § 96 odst. 1 zákona.

Porovnáním počtu podaných žádostí o vydání osvědčení podnikatele v letech 2012 až 2024 lze učinit závěr, že oproti vývoji v letech 2020 až 2023, zejména pak v roce 2022, pokračoval trend vyššího počtu přijatých žádostí, kdy je počet přijatých žádostí za rok 2024 v podstatě totožný s rokem 2023 a současně je i třetím nejvyšším zaznamenaný od roku 2012. Rok 2012 je při hodnocení počtů přijatých žádostí signifikantní, neboť ke dni 1. ledna 2012 nabyla účinnosti novela zákona, kterou došlo k významným změnám v prověřování podnikatelů a též k zavedení institutu důvodnosti podané žádosti.

Ve sledovaném období Úřad rozhodl v 74 případech o vydání osvědčení podnikatele, ve 3 případech rozhodl o nevydání osvědčení podnikatele a v 1 případě o zrušení platnosti osvědčení podnikatele. Celkem ve 12 případech Úřad rozhodl o zastavení bezpečnostního řízení vedeného o žádosti o vydání osvědčení podnikatele. V 7 případech bylo důvodem pro zastavení bezpečnostního řízení neodstranění nedostatků žádosti, v dalších 4 případech se jednalo o zpětvzetí žádosti o vydání osvědčení podnikatele a v 1 případě bylo důvodem pro zastavení bezpečnostního řízení neposkytování nezbytné součinnosti ze strany žadatele.

2.5.2. Prověřování splňování podmínek v době platnosti osvědčení podnikatele

Prověřování, zda držitelé osvědčení podnikatele nadále splňují zákonem stanovené podmínky pro vydání osvědčení podnikatele, je významnou činností Úřadu v oblasti průmyslové bezpečnosti. Tato činnost je permanentně prováděna u všech držitelů osvědčení podnikatele. Z hlediska skladby ji lze rozdělit na standardní periodické prověřování, které je úzce spojeno i s ověřováním a prověřováním změn oznamovaných v rámci pravidelného ročního hlášení změn všemi držiteli osvědčení podnikatele (povinnost podle § 68 písm. d) zákona), dále na prověřování změn údajů oznamovaných podnikateli podle jiných ustanovení zákona (§ 68 písm. c) a f) zákona a § 69 odst. 1 písm. c) zákona), na případy, kdy Úřad obdržel od zpravodajských služeb, Ministerstva vnitra nebo Policie ČR informace, které se vztahovaly ke splňování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele nebo jejichž obsah nasvědčoval tomu, že držitel osvědčení podnikatele by mohl přestat splňovat podmínky pro jeho vydání, případně takovéto informace Úřad získal přímo svou vlastní činností (např. z průběžného monitoringu tzv. otevřených zdrojů). Mimo uvedené činnosti Úřad dále prověřoval splňování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele u žadatelů o vydání osvědčení pro cizí moc. Na základě skutečností zjištěných prověřováním bylo v 6 případech zahájeno řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele. V průběhu roku 2024 bylo ukončeno 1 takto zahájené řízení (viz kap. 2.5.5. Statistické přehledy).

Prověřování splňování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele je současně jedním z podkladů pro zaměření a výkon kontrol ochrany utajovaných informací prováděných Úřadem, na jejichž realizaci se odbor průmyslové bezpečnosti podílí (viz kap. 2.8.).

2.5.3. Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti osvědčení podnikatele

V roce 2024 rozhodl Úřad v bezpečnostních řízeních vedených o žádosti podnikatele ve 3 případech o nevydání osvědčení podnikatele. Důvodem pro nevydání osvědčení podnikatele bylo ve všech případech nesplňování podmínky podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona.

Za totéž období Úřad rozhodl v 1 případě o zrušení platnosti osvědčení podnikatele, kdy důvodem pro zrušení platnosti osvědčení podnikatele bylo rovněž nesplňování podmínky podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona.

2.5.4. Přehled ostatních důvodů zániku platnosti osvědčení podnikatele

V roce 2024 převažoval mezi důvody zániku platnosti osvědčení podnikatele zánik platnosti doručení nového osvědčení podnikatele pro stejnou formu přístupu podnikatele k utajované informaci – celkem 32 případů. Druhým nejčastějším důvodem zániku platnosti osvědčení podnikatele pak byl zánik platnosti osvědčení podnikatele z důvodu jeho vrácení držitelem – celkem 14 případů. Dalším významným důvodem pak byl zánik uplynutím doby jeho platnosti – celkem 11 případů. Shodně v 1 případě došlo k zániku platnosti osvědčení podnikatele rozhodnutím Úřadu o zrušení jeho platnosti, zánikem podnikatele a změnou údajů v osvědčení podnikatele, přičemž držitel nepožádal o vydání nového osvědčení.

Počet případů zániku platnosti osvědčení podnikatele v roce 2024 podle jednotlivých důvodů je uveden v kapitole 2.5.5.

2.5.5. Statistické přehledy

Přijaté žádosti o vydání osvědčení podnikatele v roce 2024

Důvěrné	Tajné	Přísně tajné	Celkem
47	39	1	87

Stav zpracování žádostí o vydání osvědčení podnikatele přijatých v roce 2024

Osvědčení vydáno	Osvědčení nevydáno	Řízení zastaveno	K 31. 12. 2024 probíhalo řízení	Celkem
40	0	9	38	87

Vydaná osvědčení podnikatele v roce 2024

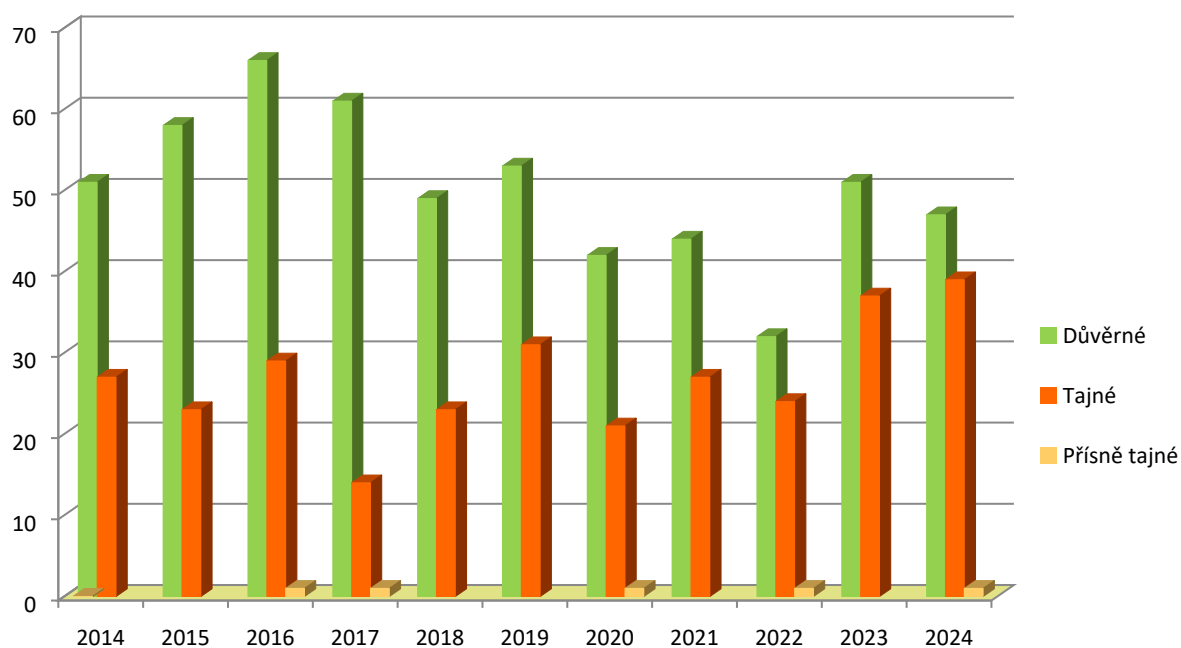
Důvěrné	Tajné	Přísně tajné	Celkem
58	32	0	90 ⁷⁾

Řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele v roce 2024

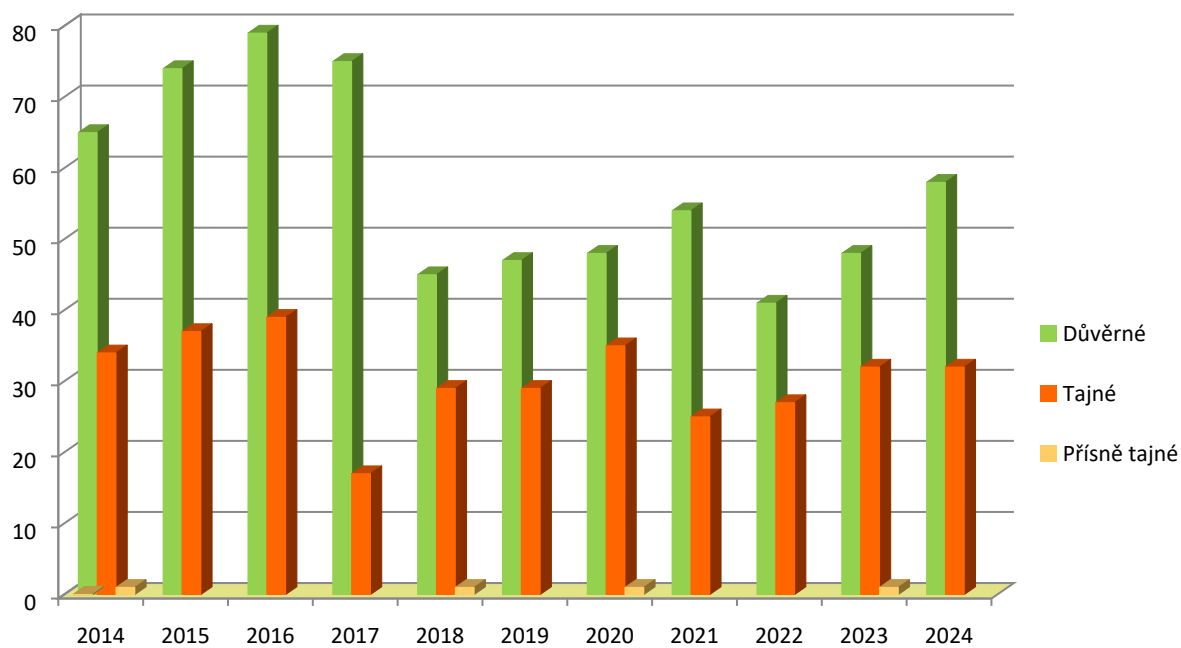
Zahájená řízení	Platnost zrušena	Řízení zastaveno	Probíhalo k 31. 12. 2024
6	1	2	12

⁷⁾ Uvedený počet zahrnuje osvědčení podnikatele vydaná na základě provedeného bezpečnostního řízení i osvědčení podnikatele vydaná postupem podle § 56 odst. 4 zákona (výměna osvědčení).

Přijaté žádosti o vydání osvědčení podnikatele v letech 2014 až 2024

Vydaná osvědčení podnikatele v letech 2014 až 2024

Zánik platnosti osvědčení podnikatele podle důvodu v roce 2024

Uplynutí doby platnosti osvědčení	11
Zrušení platnosti osvědčení	1
Zrušení nebo zánik podnikatele	1
Ohlášení odcizení nebo ztráty osvědčení	0 ⁸⁾
Poškození osvědčení	0 ⁸⁾
Změna některého z údajů uvedených v osvědčení	1 ⁸⁾
Vrácení osvědčení	14
Doručení nového osvědčení pro stejnou formu přístupu k UI	32
Doručení rozhodnutí o nevydání osvědčení pro stejnou formu přístupu k UI	0
Celkem	60

2.6. ADMINISTRATIVNÍ A FYZICKÁ BEZPEČNOST, ÚSTŘEDNÍ REGISTR

2.6.1. Administrativní bezpečnost

V souvislosti s dokončením závěrečných fází legislativního procesu novelizace zákona Úřad souběžně připravil návrh novely vyhlášky o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací tak, aby mohla nabýt účinnosti k 1. 1. 2025 spolu s novelou zákona (viz kap. 2.1.1.). Novela vyhlášky reagovala zejména na terminologické změny v návaznosti na novelizaci zákona a odstranila některé dílčí nedostatky, které činí v praxi v rámci ochrany utajovaných informací potíže. Stávající formulace některých ustanovení vyhlášky byly upraveny tak, aby bylo zcela zřejmé, co po adresátech norma požaduje, a bylo tak minimalizováno riziko vzniku pochybností.

Kromě výše uvedených činností Úřad v roce 2024 v rámci kontrol ochrany utajovaných informací (viz kap. 2.8.) provedl i 67 kontrol v oblasti administrativní bezpečnosti, což představuje 77 % z celkového počtu kontrol provedených v loňském roce. Z uvedeného počtu se ve 27 případech jednalo o kontroly provedené u orgánů státu a jimi zřizovaných subjektů, v 1 případě o kontrolu nepodnikající právnické osoby a ve 39 případech o kontroly podnikatelů.

Poskytována byla rovněž metodická pomoc orgánům státu i subjektům ze soukromého sektoru prostřednictvím osobních i telefonických konzultací a zpracováním odpovědí na dotazy k praktické aplikaci právních předpisů a také formou součinnosti při tvorbě a aktualizaci interních norem upravujících oblast administrativní bezpečnosti (viz kap. 2.9.).

Zástupci Úřadu vystoupili na 3 tematických seminářích pořádaných Ministerstvem obrany. Na těchto seminářích prezentovali vybrané postupy v rámci administrativní bezpečnosti zaměřené mj. i

⁸⁾ Počet případů zániku platnosti osvědčení podnikatele, při kterých nebyl uplatněn postup výměny osvědčení podle § 56 odst. 4 zákona, a došlo tak i k zániku možnosti přístupu podnikatele k utajované informaci; nezahrnuje tedy případy, kdy došlo k vydání nového osvědčení podnikatele na základě žádosti podané v zákonné 15denní lhůtě.

na konkrétní nedostatky, které byly zjištěny při kontrolách ochrany utajovaných informací provedených v resortu Ministerstva obrany.

2.6.1.1. Posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele z hlediska administrativní bezpečnosti

V rámci bezpečnostních řízení o vydání osvědčení podnikatele nebo při aktualizaci bezpečnostní dokumentace podnikatele, který je držitelem osvědčení podnikatele, bylo v roce 2024 přijato celkem 52 žádostí o stanovisko k bezpečnostní dokumentaci podnikatele z hlediska zajištění ochrany utajovaných informací administrativní bezpečností. Výrazný, více než čtyřnásobný, pokles počtu žádostí vyplýval ze skutečnosti, že v průběhu předchozího roku museli držitelé osvědčení podnikatele aktualizovat bezpečnostní dokumentaci podnikatele s ohledem na nabytí účinnosti nové vyhlášky o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací.

Přibližně v 71 % případů bylo při posuzování dokumentací nutné provést konzultaci u podnikatele, v prostorách Úřadu nebo prostřednictvím e-mailu a následnou úpravu dokumentace. V roce 2024 bylo posouzeno celkem 81 bezpečnostních dokumentací podnikatele, včetně 35 dokumentací přijatých již v předchozím roce, a bylo provedeno 19 tzv. dohlídek, při kterých byla u podnikatele ověřena jeho schopnost zabezpečit ochranu utajovaných informací z hlediska administrativní bezpečnosti. Ve 3 případech bylo posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele ukončeno, a to z důvodu zastavení řízení. Ke dni 31. prosince 2024 zbývalo posoudit 5 bezpečnostních dokumentací podnikatele.

Následující tabulka uvádí přehled přijatých žádostí a stav jejich vyřízení. Do údajů jsou, vyjma přijatých žádostí, zahrnuty rovněž bezpečnostní dokumentace podnikatele posuzované v roce 2024, které byly přijaty již v roce 2023.

Přijaté žádosti a posouzené bezpečnostní dokumentace podnikatele v roce 2024

	Přijaté žádosti	Posouzeno	Řízení zastaveno	Zbývá posoudit
Důvěrné	14	17	2	3
Tajné	5	4	1	2
Přísně tajné	0	0	0	0
Aktualizace	33	60	–	0
Celkem	52	81	3	5

2.6.2. Fyzická bezpečnost

V oblasti fyzické bezpečnosti Úřad vedle své hlavní činnosti (certifikace technických prostředků, posuzování způsobu realizace zajištění ochrany utajovaných informací fyzickou bezpečností uvedeného v bezpečnostní dokumentaci podnikatele, ověřování schopnosti podnikatele zabezpečit ochranu utajovaných informací z hlediska fyzické bezpečnosti a výkon kontroly) dále zajišťoval:

- ❑ spolupráci s certifikačním orgánem společnosti Trezor Test s.r.o. (účast na výrobních auditech u 3 výrobních společností v rámci ČR, účast na certifikačních radách a účast při provádění zkoušek na mechanických zábranných systémech podle příslušných norem),

- ❑ činnosti související se stálou účastí v technických normalizačních komisích TNK 124 – EPS a poplachové zabezpečovací systémy a v TNK 60 – Otvorové výplně a lehké obvodové pláště při České agentuře pro standardizaci v oblasti zavádění nových evropských technických norem a aktualizaci stávajících technických norem pro tuto oblast,
- ❑ činnosti související se stálou účastí v Komisi pro technické překážky obchodu, zřízené Ministerstvem průmyslu a obchodu z důvodů zajištění meziresortní spolupráce, koordinace a řízení procesu technické harmonizace, výměny informací a spolupráce s pracovními orgány působícími v souvisejících oblastech, s dalšími dotčenými institucemi a organizacemi, včetně hospodářských partnerů,
- ❑ metodickou pomoc v souvislosti s instalací technických prostředků a s návrhy opatření fyzické bezpečnosti na vyžádání u podnikatelů, jiných právnických osob nebo orgánů státu (Ministerstvo vnitra, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, ČD Cargo, a.s. – Česká Třebová, ALEF NULA,a.s. – Praha, Ministerstvo průmyslu a obchodu, OHB Czechspace s.r.o. – Brno, LOM PRAHA s.p., ČVUT, Digitální informační agentura (DIA), ATS-TELCOM PRAHA a.s., Státní pokladna Centrum sdílených služeb, s. p., ERA a. s. – Pardubice, MEDTEC – Defence s.r.o. – Pardubice, CGI IT Czech Republic s.r.o. – Praha, Ministerstvo financí, Úřad pro ochranu osobních údajů, Vrchní státní zastupitelství v Praze, Deloitte Advisory s.r.o. aj.),
- ❑ metodickou pomoc v souvislosti se zřízením registru utajovaných informací (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo pro místní rozvoj),
- ❑ konzultace a metodickou pomoc při přípravě zabezpečení datového centra a budoucího sídla agentury EUSPA,
- ❑ konzultace s Vojenským zpravodajstvím ohledně výstavby nového sídla a stavebních úprav stávajících prostor.

Metodická a konzultační činnost v oblasti fyzické bezpečnosti u podnikatelů, jiných právnických osob a orgánů státu má především preventivní účinek. Při výkonu kontroly nebo při ověřování schopnosti podnikatele zabezpečit ochranu utajovaných informací se tak snížil výskyt závažných nedostatků a závad.

V roce 2024 pokračovaly práce na novelizaci vyhlášky č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a o certifikaci technických prostředků, ve znění pozdějších předpisů, které vyvrcholily připomínkovým řízením na konci roku 2024. Na základě připomínek zejména silových ministerstev a bezpečnostních sborů byl návrh novely upraven do podoby, v jaké byl předložen příslušné pracovní komisi legislativní rady vlády. Novela vyhlášky pak po schválení vyšla ve sbírce zákonů pod číslem 392/2024 Sb.

2.6.2.1. Certifikace technických prostředků

Nezbytnou zákonnou podmínkou pro používání technických prostředků k ochraně utajovaných informací je mj. i jejich certifikace, při které jsou ověřovány vlastnosti deklarované výrobcem. Úřad v roce 2024 přijal celkem 208 žádostí o certifikaci pro 258 technických prostředků. V rámci posuzování a vyhodnocování podkladů pro certifikaci bylo u 20 % žádostí vyžádáno jejich doplnění a upřesnění. Pouze v 1 případě byl certifikační proces ukončen bez vydání certifikátu, protože předložené podklady odhalily nesoulad mezi vlastnostmi technického prostředku a požadavky vyhlášky o fyzické bezpečnosti.

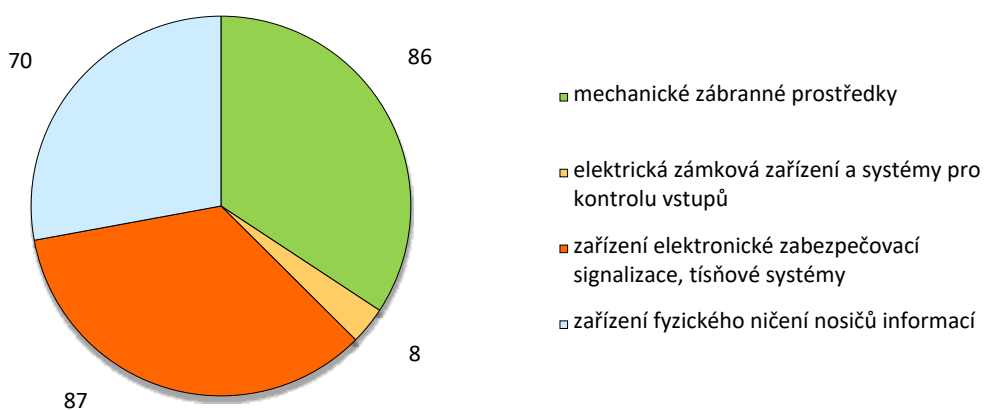
Úřad vydal celkem 251 certifikátů technických prostředků. Počty vydaných certifikátů technických prostředků podle jednotlivých skupin definovaných zákonem jsou uvedeny v následující

tabulce. Rozdíl mezi počtem žádostí a počtem vydaných certifikátů je způsoben sloučením více typově podobných výrobků na jeden certifikát.

Vydané certifikáty technických prostředků v roce 2024

Mechanické zábranné prostředky¹⁰⁾	86
Elektrická zámková zařízení, systémy pro kontrolu vstupů¹¹⁾	8
Zařízení elektrické zabezpečovací signalizace a tísňové systémy¹²⁾	87
Zařízení fyzického ničení nosičů informací¹³⁾	70
Celkem	251

Certifikáty technických prostředků v roce 2024

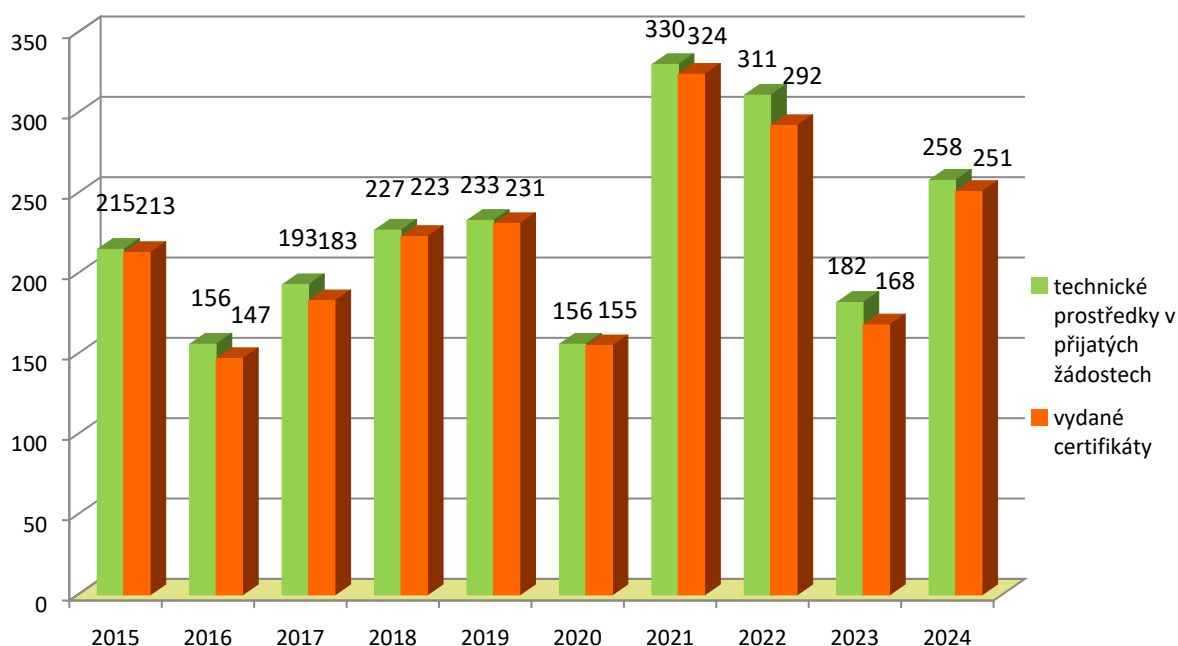
¹⁰⁾ § 30 odst. 1 písm. a) zákona.

¹¹⁾ § 30 odst. 1 písm. b) zákona.

¹²⁾ § 30 odst. 1 písm. c) a e) zákona.

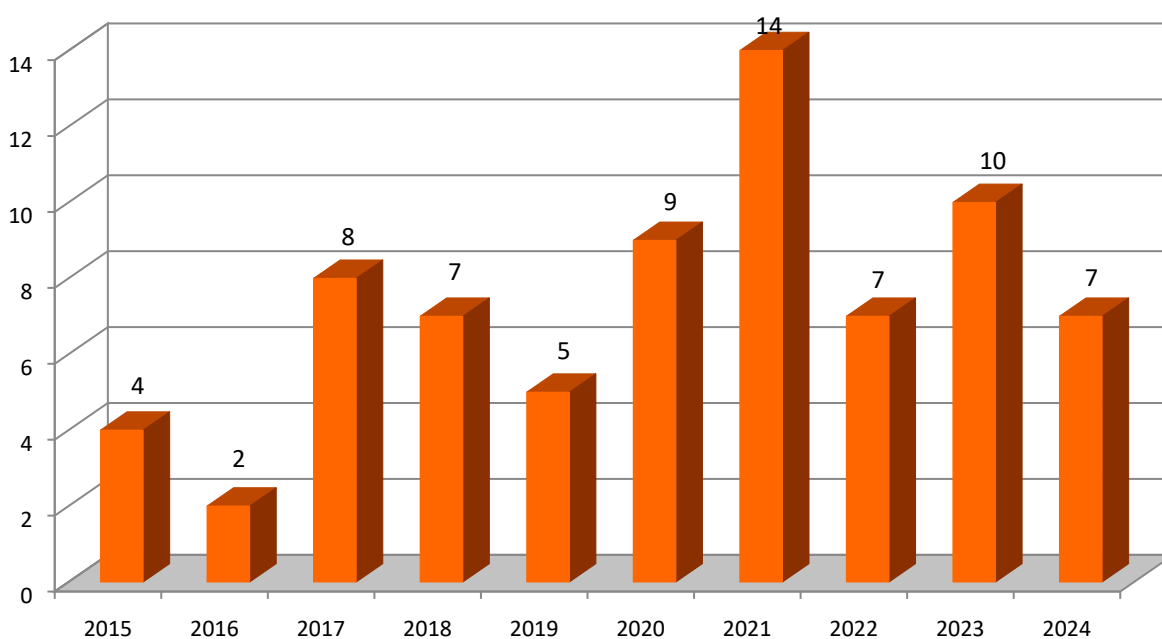
¹³⁾ § 30 odst. 1 písm. h) zákona.

Certifikace technických prostředků v letech 2015 až 2024

Kromě certifikátů uvedených v předchozí tabulce a grafech bylo v roce 2024, na základě podaných žádostí, vydáno 7 certifikátů pro jednotlivé technické prostředky – uživatelské certifikáty. Ve 4 případech se jednalo o bezpečnostní dveře, v 1 případě o skartovací stroj (recyklační zařízení), v 1 případě o bezpečnostní mříž a v 1 případě o uživatelský certifikát pro 2 technické prostředky – bezpečnostní příčky. Tyto žádosti podávají uživatelé, kteří si zajistí vlastní posudek na konkrétní technický prostředek nasazený k ochraně utajovaných informací. Srovnání počtu vydaných uživatelských certifikátů technických prostředků v jednotlivých letech zobrazuje následující graf.

Uživatelské certifikáty technických prostředků v letech 2015 až 2024

V souvislosti s certifikací technických prostředků je průběžně aktualizován certifikační postup Úřadu, který stanovuje rozsah akreditovaných zkoušek pro jednotlivé druhy technických prostředků a slouží jako podklad pro certifikaci. Aktualizace se týká novel technických norem, které jsou zapracovávány do zveřejňovaného certifikačního postupu. Průběžně probíhá také aktualizace seznamu certifikovaných technických prostředků, které jsou uváděny na internetových stránkách Úřadu.

2.6.2.2. Posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele z hlediska fyzické bezpečnosti

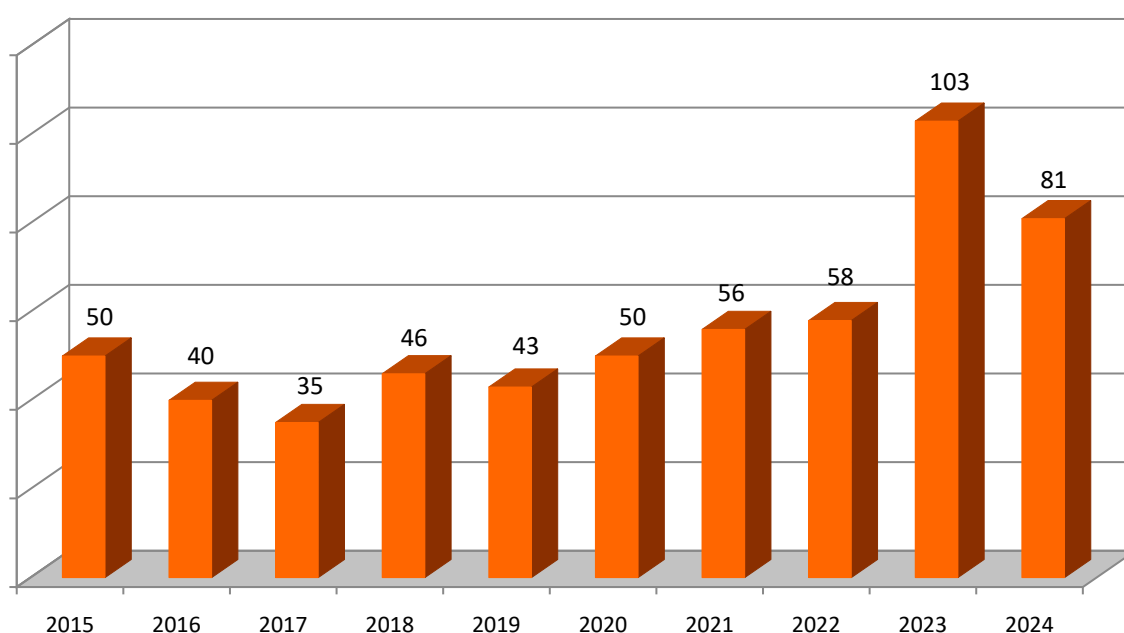
V rámci bezpečnostních řízení o vydání osvědčení podnikatele nebo při aktualizaci bezpečnostní dokumentace podnikatele, který je držitelem osvědčení podnikatele, bylo v roce 2024 přijato celkem 86 žádostí o stanovisko k bezpečnostní dokumentaci podnikatele z hlediska zajištění ochrany utajovaných informací fyzickou bezpečností. Při posuzování dokumentací byla v 15 % případů provedena konzultace s podnikatelem v sídle Úřadu nebo přímo v sídle podnikatele. Bylo posouzeno 81 bezpečnostních dokumentací podnikatele a provedeno 44 tzv. dohlídek, při kterých byla v sídle podnikatele ověřena jeho schopnost zabezpečit ochranu utajovaných informací z hlediska fyzické bezpečnosti.

Ve 2 případech bylo posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele ukončeno z důvodu zastavení řízení. Ke dni 31. prosince 2024 zbývalo posoudit 5 bezpečnostních dokumentací podnikatele. Přehled přijatých žádostí, členěný podle kategorií zabezpečených oblastí, je uveden v následující tabulce.

Přijaté žádosti a posouzené bezpečnostní dokumentace podnikatele v roce 2024

	Důvěrné	Tajné	Přísně tajné	Celkem
Přijaté žádosti	61	25	0	86
Posouzené dokumentace	56	25	0	81

Posouzené bezpečnostní dokumentace podnikatele v letech 2015 až 2024

2.6.2.3. Problémové oblasti fyzické bezpečnosti

Certifikace technických prostředků:

- ☐ nedostatečné podkladové dokumenty k žádosti o certifikaci technického prostředku,
- ☐ nedodání plné moci k zastupování žadatele před Úřadem.

Ověřování schopnosti podnikatele zabezpečit ochranu utajovaných informací z hlediska fyzické bezpečnosti:

- ☐ nízká odborná znalost problematiky ochrany utajovaných informací u osob odpovědných za realizaci této oblasti u podnikatelů,
- ☐ nedostatky ve zpracování projektů fyzické bezpečnosti (nezajištění dostatečného typu ostrahy pro kategorii Tajné, nekompletní či nesprávné certifikáty technických prostředků, nedostatečný popis objektu),
- ☐ nedostatečný popis režimových opatření fyzické bezpečnosti (nedostatky v evidenci přístupových prvků a klíčů, neaktualizované seznamy oprávněných osob),
- ☐ nedostatky při instalaci technických prostředků (nesprávná funkčnost přístupového systému, nesoulad skutečného stavu se stavem deklarovaným aj.),
- ☐ nesprávný výpočet bodového ohodnocení (nahodnocení ostrahy, započítání režimu návštěv při absenci objektu atd.).

2.6.3. Ústřední registr

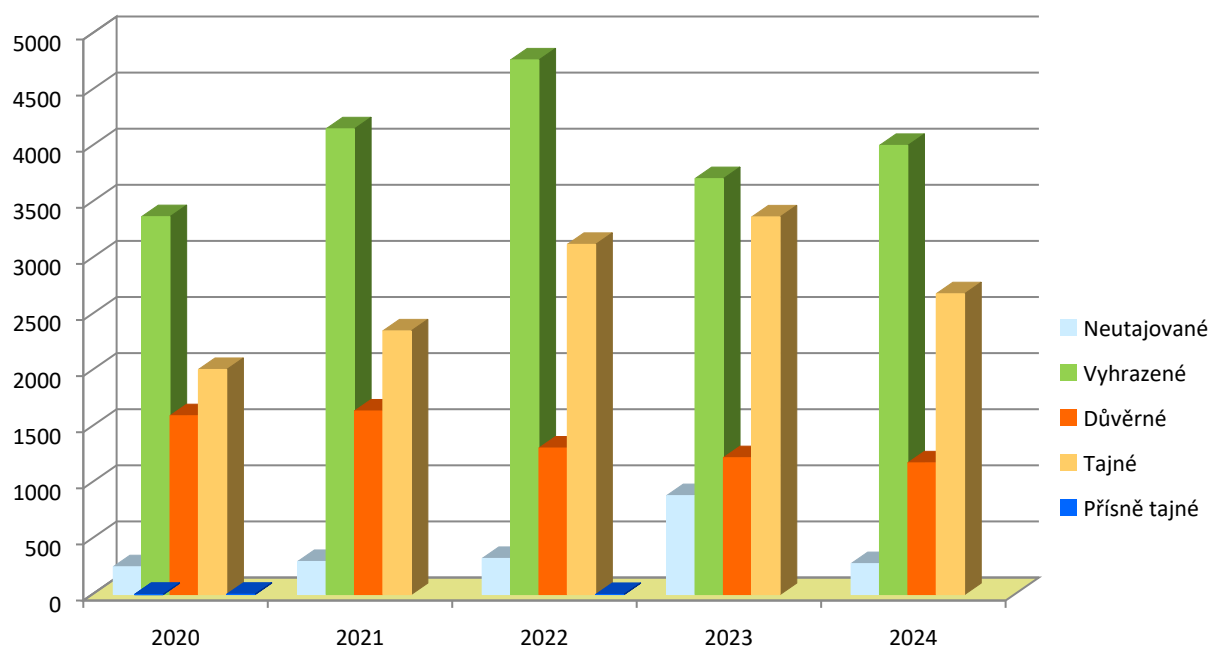
Prostřednictvím ústředního registru jsou poskytovány utajované informace v mezinárodním styku. Stejně jako v předchozích letech ústřední registr i v roce 2024 prováděl evidenci, distribuci a ukládání těchto utajovaných informací, a to zejména utajovaných informací NATO.

Přehled dokumentů NATO evidovaných v ústředním registru za posledních 5 let je uveden v následující tabulce a grafu.

Dokumenty NATO evidované v ústředním registru

NATO	2020	2021	2022	2023	2024	Celkem
Neutajované	248	295	322	882	276	2 023
Vyhrazené	3 368	4 151	4 765	3 707	4 003	19 994
Důvěrné	1 594	1 636	1 306	1 220	1 174	6 930
Tajné	2 006	2 350	3 121	3 366	2 681	13 524
Přísně tajné	3	0	1	0	0	4
Celkem	7 219	8 432	9 515	9 175	8 134	42 475

Dokumenty NATO evidované v ústředním registru

Kromě utajovaných dokumentů NATO jsou v ústředním registru evidovány utajované dokumenty EU a utajované dokumenty ostatních subjektů cizí moci. Evidovány jsou i doručené neutajované dokumenty cizí moci poskytnuté v rámci mezinárodního styku.

U určených utajovaných dokumentů prováděl ústřední registr jejich distribuci registrům utajovaných informací, zřízeným v rámci orgánů státu a u podnikatelů.

V ústředním registru jsou také evidovány a následně distribuovány zahraničním partnerům utajované dokumenty poskytované orgány státu a ostatními subjekty ČR.

Ústřední registr i v roce 2024 participoval na cvičeních NATO, v jejichž rámci distribuoval utajované informace.

Zaměstnanci Úřadu zařazení v ústředním registru se dále účastnili 10 kontrol ochrany utajovaných informací prováděných Úřadem u orgánů státu a u podnikatelů, u kterých byly zřízeny registry utajovaných informací. Dále byly v loňském roce provedeny 3 kontroly podřízených registrů utajovaných informací podle § 79 odst. 7 zákona. Kontroly byly zaměřeny především na evidenci a ukládání dokumentů při jejich zpracování i následně a na skartaci a ničení dokumentů. Nedostatky byly konstatovány zejména u povinných náležitostí jednacích protokolů a dále ve vedení seznamů osob, kterým lze v registru umožnit přístup k utajovaným informacím NATO, EU nebo ostatních subjektů cizí moci (§ 31 odst. 4 vyhlášky č. 275/2022 Sb.).

Ústřední registr v roce 2024 provedl ověření skutečností a podmínek souvisejících se zřízením registru utajovaných informací u 4 subjektů. U 3 subjektů ústřední registr v roce 2024 dále ověřil skutečnosti a podmínky související se zvýšením stupně utajení registru utajovaných informací. Jelikož všechny požadavky byly ze strany příslušných subjektů splněny, byl vydán souhlas se zřízením požadovaných registrů utajovaných informací, popř. se zvýšením stupně utajení již zřízených registrů utajovaných informací. Ústřední registr též v průběhu roku poskytoval metodickou pomoc registrům utajovaných informací.

Registr utajovaných informací byl na konci roku 2024 zřízen u celkem 57 orgánů státní správy a podnikatelských subjektů. Úřad vede přehled všech registrů utajovaných informací na území ČR, včetně jmen, příjmení a podpisových vzorů jejich vedoucích a jejich zástupců.

Průběžně byly aktualizovány seznamy zaměstnanců Úřadu, kterým lze umožnit přístup k utajovaným informacím NATO, EU a k ostatním utajovaným informacím poskytovaným v mezinárodním styku.

V roce 2024 byly v souladu s uzavřenými mezinárodními smlouvami o vzájemné ochraně utajovaných informací se smluvními stranami v některých případech dohodnuty i jiné způsoby předávání utajovaných informací než diplomatickou cestou.

V ústředním registru i v podřízených registrech v ČR byly dále provedeny pravidelné inventury utajovaných dokumentů a na jejich základě byla zaslána zpráva o provedené kontrole Bezpečnostnímu úřadu NATO (NATO Office of Security). V rámci inventur nebylo zjištěno, že by jakýkoliv utajovaný dokument NATO, EU nebo ostatních subjektů cizí moci nebyl zaevidován, nebyl fyzicky dohledán nebo byl shledán nekompletním.

V rámci metodické a kontrolní činnosti ústředního registru, vykonávané podle § 79 odst. 7 zákona, byla v loňském roce provedena kontrola u 2 podřízených NATO ATOMAL registrů se zaměřením na evidenci a ukládání utajovaných informací NATO ATOMAL, dále na plnění povinnosti vést seznam osob, které se mohou seznamovat s utajovanými informacemi NATO ATOMAL, a pravidelné každoroční proškolení těchto osob. Při těchto kontrolách nebyly zjištěny žádné nedostatky.

V rámci metodického řízení bylo v roce 2024 provedeno opětovné školení vedoucích podřízených NATO ATOMAL registrů. Školení bylo zaměřeno na bezpečnost utajovaných informací NATO ATOMAL.

Zásady při manipulaci a ochraně utajovaných informací NATO ATOMAL v ČR podle předpisů NATO byly i v loňském roce dodržovány.

V roce 2024 byl vypracován „Návrh řešení jednotné elektronické evidence pro potřeby registrů utajovaných informací“, který byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 26. června 2024 č. 428. Následně začaly práce na realizaci navrženého řešení, které budou pokračovat i v roce 2025.

2.7. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

2.7.1. Bezpečnostní řízení

V roce 2024 bylo ze strany fyzických a právnických osob podáno podle příslušných ustanovení zákona 20 rozkladů proti následujícím rozhodnutím Úřadu:

- ❑ rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby – 9 případů,
- ❑ rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby – 6 případů,
- ❑ rozhodnutí o nevydání osvědčení podnikatele – 3 případy,

- ❑ rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení podnikatele – 1 případ,
- ❑ rozhodnutí o nevydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby – 1 případ,
- ❑ rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby – žádný případ,
- ❑ rozhodnutí o zastavení bezpečnostního řízení – žádný případ.

O podaných rozkladech rozhodoval ředitel Úřadu na základě návrhu rozkladové komise, která byla v souladu s § 130 zákona ustavena ke dni 1. ledna 2021. Lhůta k rozhodnutí o rozkladu, kterou zákon v § 131 odst. 6 stanoví v délce 3 měsíců, nebyla překročena v žádném případě.

Rozhodnutí ředitele Úřadu o rozkladu lze napadnout správní žalobou, o níž rozhoduje Městský soud v Praze. Proti rozhodnutí Městského soudu v Praze je dále možno podat kasační stížnost, o níž rozhoduje Nejvyšší správní soud. V případě neúspěchu ve správním soudnictví se účastník řízení může obrátit se svou stížností na Ústavní soud, případně dále na Evropský soud pro lidská práva.

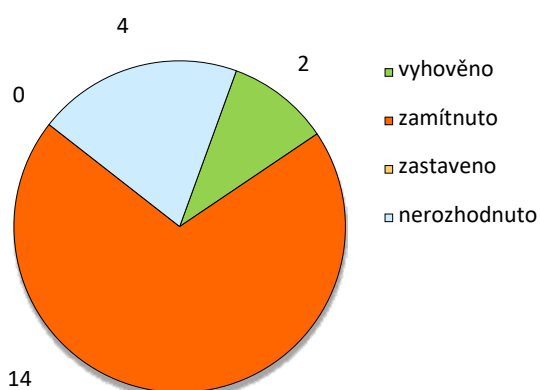
2.7.1.1. Statistické přehledy

2.7.1.1.1. Rozklady

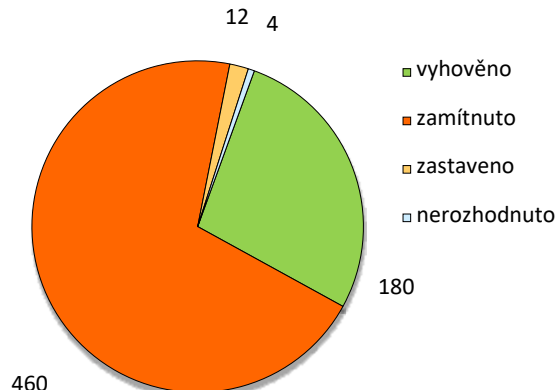
Rozklady proti rozhodnutím Úřadu v oblasti bezpečnostního řízení (rozhoduje ředitel Úřadu)

Rok	Dosud nerozhodnuto	Vyhověno	Zamítnuto	Zastaveno	Celkem
2023	0	1	18	0	19
2024	4	2	14	0	20

Řízení o rozkladu v roce 2024

Řízení o rozkladu v letech 2006 až 2024

2.7.1.1.2. Správní žaloby

Žaloby proti rozhodnutím ředitele Úřadu o rozkladu podle zákona v letech 2006 až 2024 (rozhoduje Městský soud v Praze)

Celkem	Dosud nerozhodnuto	Řízení zastaveno	Vyhověno	Zamítnuto	Odmítnuto
144	5	25	20	91	3

2.7.1.1.3. Kasační stížnosti

Kasační stížnosti podané účastníky řízení proti rozhodnutím Městského soudu v Praze o zamítnutí žaloby v letech 2006 až 2024 (rozhoduje Nejvyšší správní soud v Brně)

Celkem	Dosud nerozhodnuto	Řízení zastaveno	Vyhověno	Zamítnuto	Odmítnuto
48	3	0	10	33	2

Kasační stížnosti podané Úřadem proti rozhodnutím Městského soudu v Praze o vyhovění žalobě v letech 2006 až 2024 (rozhoduje Nejvyšší správní soud v Brně)

Celkem	Dosud nerozhodnuto	Řízení zastaveno	Vyhověno	Zamítnuto	Odmítnuto
5	0	0	5	0	0

2.7.1.1.4. Ústavní stížnosti

Ústavní stížnosti podané účastníky řízení v letech 2006 až 2024 (rozhoduje Ústavní soud v Brně)

Celkem	Dosud nerozhodnuto	Řízení zastaveno	Vyhověno	Zamítnuto	Odmítnuto
8	0	0	0	0	8

2.7.1.1.5. Stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva

V roce 2024 Evropský soud pro lidská práva nerozhodoval o žádném případě, který by se týkal rozhodovací činnosti Úřadu.

2.7.1.2. Hodnocení rozhodovací praxe Úřadu

Jak vyplývá z výše uvedených údajů, v současné době je rozhodnuto ve 139 případech o žalobách proti rozhodnutí ředitele Úřadu o rozkladu podle zákona, přičemž pouze 20 těchto žalob bylo shledáno důvodnými. „Úspěšnost“ Úřadu tedy činí 85,6 %.

Všechny ústavní stížnosti týkající se rozhodnutí Úřadu, resp. jeho ředitele, vydaných v bezpečnostním řízení, byly Ústavním soudem odmítnuty pro zjevnou neopodstatněnost.

2.7.2. Přestupkové řízení

V roce 2024 ředitel Úřadu rozhodoval o jednom rozkladu, kterému vyhověl, a napadené rozhodnutí Úřadu zrušil.

2.7.3. Řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V roce 2024 ředitel Úřadu nerozhodoval o žádném rozkladu proti rozhodnutí Úřadu o odmítnutí žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

2.8. KONTROLA

Podle § 137 písm. b) zákona Úřad provádí kontrolu dodržování povinností v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti. Kontroluje, jak orgány státu, právnické osoby, podnikající fyzické osoby a fyzické osoby dodržují právní předpisy v oblasti ochrany utajovaných informací, tedy zákon a jeho prováděcí právní předpisy. Kontrolována je dále oblast bezpečnostní způsobilosti.

V oblasti ochrany utajovaných informací Úřad kontroluje:

- ☐ personální bezpečnost,
- ☐ průmyslovou bezpečnost (u podnikatelů),
- ☐ administrativní bezpečnost,
- ☐ fyzickou bezpečnost,
- ☐ činnost registrů, pomocných registrů a kontrolních bodů.

Při výkonu kontroly Úřad postupuje podle § 143 a § 144 zákona a dále přiměřeně podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolního řádu), ve znění zákona č. 183/2017 Sb. Úřad nemá oprávnění provádět kontrolu u zpravodajských služeb a u Ministerstva vnitra v případech příslušníků policie, kterým osvědčení fyzické osoby vydalo Ministerstvo vnitra.

Cílem kontrolní činnosti Úřadu je především zjistit skutečný stav ochrany utajovaných informací, či zajištění bezpečnostní způsobilosti u kontrolovaných osob, ověřit praktickou aplikaci právních norem upravujících kontrolovanou oblast a zároveň přispět k zabezpečení ochrany utajovaných informací, zejména z hlediska zamezení neoprávněného nakládání s utajovanými informacemi, a vytvořit předpoklady k posilování a sjednocování právního prostředí v této oblasti. Získané poznatky Úřad využívá zejména při přípravě novelizací právní úpravy ochrany utajovaných informací.

2.8.1. Kontroly v roce 2024

V roce 2024 Úřad provedl celkem 87 kontrol, z toho 28 u orgánů státu a jejich složek, 1 u nepodnikající právnické osoby a 58 u podnikatelů.

Kontroly byly prováděny na základě plánů kontrol schvalovaných ředitelem Úřadu samostatně na jednotlivá čtvrtletí roku. Do plánů byly zařazeny jak kontroly v orgánech státu, jejich organizačních součástech, u nepodnikající právnické osoby a u podnikatelů, kteří jsou držiteli osvědčení podnikatele, nebo u podnikatelů, kterým byl umožněn přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené podle § 15 písm. a) bodu 1 zákona, kde kontrola dosud nebyla provedena, tak i u subjektů, u kterých v minulosti Úřad kontrolu ochrany utajovaných informací již provedl.

Přehled kontrolních akcí uskutečněných v roce 2024 je uveden v následujících tabulkách.

Kontroly u orgánů státu a jejich složek, u krajských a obecních úřadů a u nepodnikajících právnických osob v roce 2024

Kontrolovaná osoba
České vysoké učení technické (ČVUT)
Český báňský úřad
Krajské státní zastupitelství v Českých Budějovicích
Krajský úřad – Moravskoslezský kraj
Magistrát města Ostravy
Městské státní zastupitelství v Brně
Městský soud v Brně
Ministerstvo obrany – Centrální registr MO (VÚ 2111)
Ministerstvo obrany – Generální štáb – Velitelství pro operace
Ministerstvo obrany – Sekce obranné politiky a strategie (MO 3691)
Ministerstvo zahraničních věcí – ZÚ Berlín
Ministerstvo zahraničních věcí – ZÚ Skopje
Ministerstvo zemědělství
Ministerstvo životního prostředí
Nejvyšší kontrolní úřad
Obvodní soud pro Prahu 4
Obvodní soud pro Prahu 9
Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 4
Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 9
Okresní soud v Hradci Králové
Okresní soud v Jindřichově Hradci
Okresní soud v Mostě
Okresní soud v Teplicích
Okresní státní zastupitelství v Hradci Králové
Okresní státní zastupitelství v Jindřichově Hradci

Kontrolovaná osoba
Okresní státní zastupitelství v Mostě
Okresní státní zastupitelství v Teplicích
Státní fond dopravní infrastruktury
Vojenská lázeňská a rekreační zařízení, příspěvková organizace

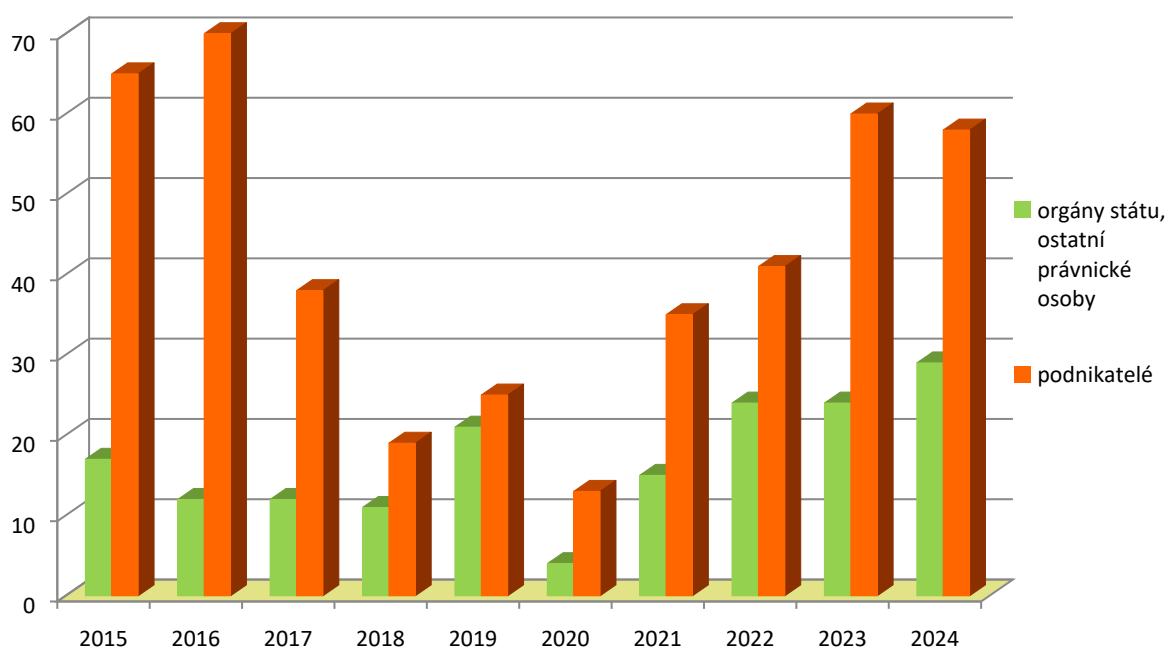
Kontroly u podnikatelů v roce 2024

Kontrolovaná osoba	
AMI Praha a.s.	INGBAU CZ s.r.o.
Antesto s.r.o.	INTERLINK CS, spol. s r.o.
Area Prague s.r.o.	INTRIPLE, a.s.
Ateliér Velehradský, s.r.o.	Konstruktis Novostav a.s.
AUROTON COMPUTER, spol. s r.o.	KRASO požárně technický servis, s.r.o.
BLESK Servis s.r.o.	L2K spol. s r.o.
CCA Group a.s.	LOM PRAHA s.p.
CGI IT Czech Republic s.r.o.	Luwex, a.s.
Cogniware, s.r.o.	MACON a.s.
Colsys s.r.o.	MESIT asd, s.r.o.
ComArr, spol. s r.o.	NEWPS.CZ s.r.o.
Czech Airlines Handling, a.s.	NSN CS, s.r.o.
CzechToll s.r.o.	OHLA ŽS, a.s.
České Radiokomunikace a.s.	OKsystem a.s.
ČEZ ICT Services, a. s.	PERFECTED s.r.o.
ČIP plus, s. r. o.	PORR a.s.
DCIT, a.s.	PRONIX s.r.o.
DELINFO, spol. s r.o.	RCD Radiokomunikace a.s.
DICOM, s.r.o.	Ředitelství silnic a dálnic s. p.
DOSON AZS s.r.o.	SILBA-Elstav s.r.o.
EBIS, spol. s r.o.	Správa železnic, státní organizace
Euro Enterprise Development s.r.o.	STAEG, spol. s r.o.
GAPP System, spol. s r.o.	STAEG Stavby, spol. s r.o.
HEWLETT-PACKARD s.r.o.	STATING s.r.o.
IBM Česká republika, spol. s r.o.	Telco Pro Services, a.s.
INDUS PRAHA, spol. s r.o.	Trade FIDES, a.s.

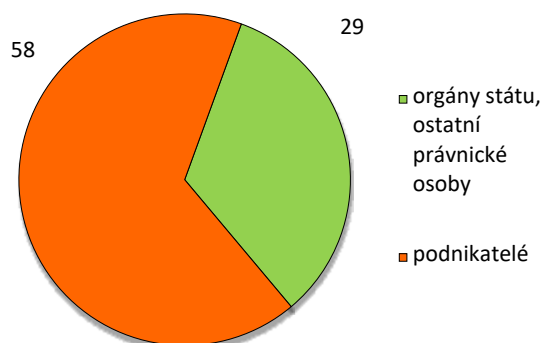
Kontrolovaná osoba	
T-SOFT a.s.	VARIEL TRADE, s.r.o.
TTC TELEKOMUNIKACE, s.r.o.	Vojenské lesy a statky ČR, s.p.
URC Systems, spol. s r.o.	VOP CZ, s.p.

V následujících grafech jsou znázorněny počty a poměr jednotlivých typů kontrol.

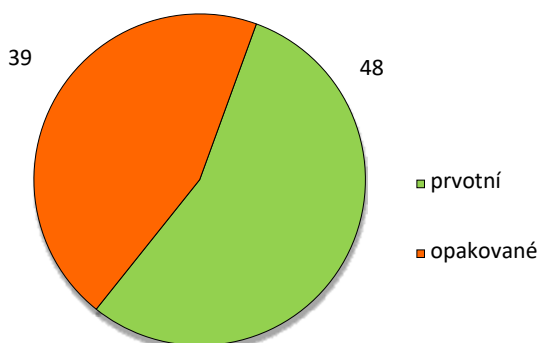
Kontroly v letech 2015 až 2024

Kontroly 2024 – podle kontrolované osoby

Kontroly 2024 – podle opakování

2.8.2. Výsledky kontrol

Nedostatky, které byly zjištěny při kontrolách provedených v roce 2024, vyplývaly z porušení nebo nedodržení jednotlivých ustanovení zákona a dalších právních předpisů a byly uváděny jako kontrolní zjištění v protokolech o jednotlivých kontrolách. U 38 kontrol z celkového počtu 87 nebyly zjištěny žádné nedostatky (43,7 %), u 14 subjektů (16 %) byly podány podněty k zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání celkem 39 přestupků v oblasti ochrany utajovaných informací a u ostatních kontrol bylo zjištěno pouze porušení prováděcích právních předpisů zákona (příslušných vyhlášek).

Nedostatky zjišťované při výkonu kontroly se, jako v předcházejících letech, objevovaly téměř ve všech oblastech ochrany utajovaných informací, přičemž většina jich byla v oblasti administrativní bezpečnosti. Jejich příčinou bylo ve většině případů selhání lidského faktoru.

Při kontrolách provedených v roce 2024 byly zjištěny zejména následující typy nedostatků:

Personální bezpečnost

- ❑ nezaslání poučení držitele osvědčení fyzické osoby (ani v případě bezpečnostního ředitele).

Průmyslová bezpečnost

- ❑ nezaslání výtisku prohlášení podnikatele poskytovatelem utajované informace stupně utajení Vyhrazené,
- ❑ neprodlené neoznámení změn bezpečnostní dokumentace podnikatele.

Fyzická bezpečnost

- ❑ neaktuální projekt fyzické bezpečnosti,
- ❑ skartační stroj necertifikovaný pro příslušný stupeň utajení.

Registry utajovaných informací

- ❑ s utajovaným dokumentem cizí moci se seznámila osoba, která nebyla uvedena v přístupovém seznamu nebo nebyla řádně poučena.

Administrativní bezpečnost

- ❑ položky v administrativních pomůckách byly vyplněny neúplně nebo chybně,
- ❑ záznamy o úkonech byly prováděny v administrativních pomůckách, které k tomu nebyly určeny,
- ❑ do administrativních pomůcek nebylo zaznamenáváno převzetí utajovaného dokumentu v rámci kontrolované osoby,
- ❑ na utajovaném dokumentu nebo jeho součásti (průvodní dopis, příloha) nebyly vyznačeny všechny náležitosti,

- ❑ nedostatky u doručeného utajovaného dokumentu nebyly řešeny s jeho původcem,
- ❑ doručený utajovaný dokument nebyl zaevidován,
- ❑ přeevidování odpojených utajovaných příloh bylo provedeno chybně, popř. nebyl proveden záznam o jejich odpojení na utajovaném dokumentu.

2.9. METODICKÁ ČINNOST

Metodickou činnost vůči orgánům státu a jejich organizačním složkám a vůči podnikatelům vykonával Úřad v roce 2024 především v rámci odborné činnosti jednotlivých organizačních celků Úřadu, a to prostřednictvím poskytování osobních konzultací, formou odpovědí na telefonické, písemné nebo elektronicky položené dotazy a rovněž při výkonu kontroly ochrany utajovaných informací a provádění tzv. dohlídek v průběhu bezpečnostního řízení u podnikatelů.

Stěžejními tématy metodické činnosti byla oblast bezpečnostního řízení, podání, resp. vyplnění samotné žádosti o vydání osvědčení nebo dokladu, způsob a forma hlášení změn, proces bezpečnostního řízení, postupy při zpracovávání bezpečnostní dokumentace včetně projektu fyzické bezpečnosti a v neposlední řadě i konkrétní postupy při aplikaci právních předpisů v oblasti administrativní a fyzické bezpečnosti. V závěru roku se metodická činnost Úřadu dále soustředila na oblasti, které byly výrazněji dotčeny novelizací zákona.

Nejčastěji kladené dotazy a odpovědi, stejně jako vydávaná stanoviska a metodické návody, Úřad uveřejňuje na svých internetových stránkách (viz kap. 2.10.2.).

2.9.1. Metodická činnost v souvislosti s bezpečnostním řízením

Metodická činnost Úřadu v souvislosti, která se týká bezpečnostního řízení, je nezbytným, trvalým a kontinuálním procesem, který probíhal i v roce 2024. Členění této činnosti korespondovalo s jednotlivými fázemi bezpečnostního řízení.

První oblastí této činnosti je poskytování konzultací a metodických doporučení fyzickým osobám, podnikatelům, odpovědným osobám a bezpečnostním ředitelům pro přípravu a realizaci žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu.

Druhá oblast této činnosti je spojena s postupem Úřadu podle § 102 zákona, kdy Úřad při podání žádosti, pokud je to možné, pomáhá účastníkovi řízení s odstraněním nedostatků žádosti na místě, nebo s postupem podle § 103 zákona, podle kterého je Úřad oprávněn požadovat upřesnění údajů uvedených v žádosti nebo sdělení doplňujících údajů k ověření splnění podmínek pro vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu.

Jako třetí oblast metodické činnosti lze označit metodické vedení držitelů osvědčení nebo dokladu formou konzultací a informací uveřejňovaných na internetových stránkách Úřadu.

Čtvrtou oblastí této činnosti je poskytování konzultací a metodických doporučení při přípravě a zpracování opakovaných žádostí v souvislosti s potřebou zachování přístupu k utajovaným informacím. Metodickou činnost Úřadu v této rovině lze označit za velmi významnou především ve směru k držitelům osvědčení podnikatele, kteří i po uplynutí doby platnosti dosavadního osvědčení nadále předpokládali přístup k utajovaným informacím, protože případné nedodržení

zákonem stanovené lhůty pro podání žádosti podnikatele k vydání navazujícího osvědčení by u podnikatelů, u kterých se vyskytují utajované informace, mohlo mít za následek přerušení kontinuity ochrany utajovaných informací a fakticky zapříčinit situace, ve kterých může dojít k porušení zákona spolu s reálným ohrožením utajovaných informací.

Stěžejním tématem metodické činnosti v oblasti personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti byla prezentace novely zákona (zákon č. 267/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, jenž nabyl účinnosti 1. ledna 2025) a nové vyhlášky č. 300/2024 Sb., o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, která nabyla účinnosti rovněž 1. ledna 2025. V rámci této metodické činnosti proběhla na podzim roku 2024 školení pro bezpečnostní ředitele orgánů veřejné moci a bezpečnostní ředitele podnikatelů, která probíhala na půdě Úřadu a poprvé v historii Úřadu zároveň on-line na YouTube kanálu. Školení se následně setkala s velmi pozitivními ohlasy ze strany orgánů veřejné moci i podnikatelů.

V souvislosti s nabytím účinnosti zmíněných právních předpisů dnem 1. ledna 2025 připravil Úřad pro držitele osvědčení podnikatele a pro podnikatele, kteří podali žádost o vydání osvědčení podnikatele, v posledním listopadovém týdnu seminář, na kterém byly představeny stěžejní změny v oblasti ochrany utajovaných informací v podmínkách podnikatelských subjektů.

I nadále je výraznou oblastí metodické činnosti Úřadu poskytování konzultací, doporučení a stanovisek pro podnikatele v souvislosti s institutem prohlášení podnikatele podle § 15a zákona.

Hlavní zaměření metodické činnosti v hodnoceném roce bylo orientováno na oblast poskytování prvotních informací a metodických doporučení před podáním žádosti, poskytování pomoci, konzultací a metodických doporučení při odstraňování nedostatků žádosti a zejména do oblasti metodického vedení osob, které již jsou držiteli osvědčení, a dále poskytování informací a metodické pomoci pro podnikatelské subjekty, které měly v úmyslu učinit prohlášení.

V souvislosti s konzultační a metodickou činností Úřadu nelze opomenout účast jeho zaměstnanců na přednáškách, seminářích a školeních organizovaných různými státními, ale také soukromými subjekty. Tato metodická činnost Úřadu je zaměřena zejména na poskytování informací k zákonu, otázkám bezpečnostního řízení a povinnostem držitelů osvědčení a dokladu.

2.10. PORTÁL NBÚ, VĚSTNÍK ÚŘADU A INTERNETOVÉ STRÁNKY ÚŘADU

2.10.1. Portál NBÚ

Portál NBÚ je novým komunikačním prostředkem, který byl uveden do provozu dne 31. prosince 2024. Portál NBÚ je součástí internetových stránek Úřadu a jeho prostřednictvím je možné:

- ☐ požádat o vydání osvědčení fyzické osoby,
- ☐ požádat o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby,
- ☐ požádat o vydání osvědčení podnikatele,

- ❑ odstraňovat nedostatky a doplňovat údaje v žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby, dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele,
- ❑ oznamovat změny žadatelů nebo držitelů osvědčení fyzické osoby, dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele,
- ❑ požádat o vydání osvědčení fyzické osoby pro cizí moc nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc,
- ❑ oznamovat ztrátu, poškození nebo zničení osvědčení fyzické osoby, osvědčení fyzické osoby pro cizí moc, dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, osvědčení podnikatele, nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc.

Cílem Portálu NBÚ je usnadnit a urychlit komunikaci s Úřadem. Díky Portálu NBÚ získají jeho uživatelé přehled o svých podáních s možností nastavení notifikací týkajících se informací o těchto úkonech: přijetí podání Úřadem, zahájení bezpečnostního řízení, ukončení bezpečnostního řízení, přípravě dat, o která byl Úřad požádán, a jejich zpřístupnění prostřednictvím Portálu NBÚ nebo o skutečnosti, že se blíží konec platnosti veřejné listiny v případě držitele veřejné listiny.

Zároveň Portál NBÚ nabízí možnost vygenerování osvědčení o provedení digitálního úkonu ve smyslu ustanovení § 5 zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, které slouží jako důvěryhodné potvrzení, že digitální úkon byl vůči Úřadu proveden.

Portál NBÚ bude Úřad i nadále rozvíjet a modernizovat tak, aby reagoval i na aktuální potřeby jeho uživatelů, a stal se tak ideálním a preferovaným komunikačním prostředkem.

2.10.2. Věstník Úřadu

V souladu se zákonem vydává Úřad Věstník Úřadu (dále je „Věstník“) jako periodickou tiskovinu, která vychází dvakrát ročně, v případě potřeby i vícekrát. V roce 2024 bylo vydáno pouze 1 pravidelné číslo. Druhé číslo Věstníku bude vydáno v prvním čtvrtletí roku 2025 s ohledem na novelu zákona a nové prováděcí právní předpisy, které na novelu zákona navazují, a s tím související přijetí stanovisek v různých oblastech.

Ve Věstníku jsou zveřejňovány informace z oblasti personální, administrativní, průmyslové a fyzické bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti. Dále jsou zveřejňovány metodické návody, různé pokyny, návody a instrukce, žádosti a informace určené odborné veřejnosti a také informace o zásadních opatřeních, která Úřad přijímá, včetně komentářů a stanovisek k novým právním předpisům upravujícím uvedené oblasti. Obsahem Věstníku jsou rovněž aktuální seznamy podnikatelů, kterým bylo vydáno osvědčení podnikatele, a seznamy certifikovaných technických prostředků.

Věstník není distribuován formou volného prodeje. Lze jej zakoupit pouze předplatitelskou formou. Věstník lze rovněž objednat přímo v obchodním oddělení Tiskárny Ministerstva vnitra.

Obsah Věstníku je zveřejňován také na internetových stránkách Úřadu.

2.10.3. Internetové stránky Úřadu

Na internetových stránkách Úřadu www.nbu.cz (nově <https://nbu.gov.cz>) jsou zveřejňovány relevantní informace, které se týkají činnosti Úřadu a jeho hlavních úkolů. Jsou zde uvedeny odborné

i všeobecné informace, včetně aktualit a kontaktních spojení. Všechny údaje jsou průběžně aktualizovány.

Internetové stránky Úřadu obsahují především podrobné informace pro účastníky bezpečnostního řízení a pro držitele osvědčení, a to ohledně podání žádosti o vydání osvědčení nebo dokladu, oznamování změn apod. Úřad každý pracovní den na internetových stránkách aktualizuje seznam osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele a dokladů, kterým uplynula doba platnosti, ale na základě novely zákona provedené zákonem č. 523/2020 Sb. byl jejich držitelům nadále umožněn přístup k utajovaným informacím, resp. výkon citlivé činnosti. Úřad rovněž každý pracovní den na internetových stránkách aktualizuje seznam platných osvědčení fyzické osoby, osvědčení fyzické osoby pro cizí moc, včetně informace o existenci platného poučení (tento seznam není veřejně přístupný, pro jeho zpřístupnění je třeba uživatelské jméno a heslo, o které si lze společně s odůvodněním požádat na e-mailové adrese sbr@nbu.gov.cz). Dále je na internetových stránkách zveřejňován přehled všech platných právních předpisů upravujících oblast ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, průběžně aktualizovaný o jejich novelizace. Dále jsou zveřejňovány seznamy platných a neplatných osvědčení podnikatele a osvědčení podnikatele pro cizí moc, seznamy osvědčení fyzické osoby a dokladů, jejichž platnost byla zrušena nebo zanikla poškozením osvědčení nebo dokladu či doručením oznámení o jeho odcizení nebo ztrátě, seznamy certifikovaných technických prostředků apod. Zveřejňovány jsou rovněž aktuální metodické návody, odpovědi na nejčastější dotazy a zpřístupněny jsou i elektronické verze dotazníků a žádostí. Na internetových stránkách lze nalézt elektronické verze jednotlivých čísel Věstníku (od roku 2011) a výroční zprávy o činnosti Úřadu. Jsou zde umístěny i informace týkající se veřejných zakázek zadávaných Úřadem, protikorupčních opatření Úřadu a dále přímý odkaz na internetové stránky Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost.

K 31. prosinci 2024 byly internetové stránky Úřadu aktualizovány s ohledem na novelu zákona, v oblasti právních předpisů, personální bezpečnosti, bezpečnostní způsobilosti a průmyslové bezpečnosti.

Záznam internetových stránek Úřadu je součástí bibliografie a katalogu Národní knihovny ČR. Stránky jsou opatřeny odkazem na Webarchiv.

2.11. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

Za rok 2024 vykazuje činnost Úřadu v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, následující údaje (v členění podle jednotlivých písmen § 18 odst. 1 citovaného zákona):

- ❑ počet podaných žádostí o informace: 18, počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 1,
- ❑ počet podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0,
- ❑ neproběhlo žádné soudní přezkoumání zákonnosti rozhodnutí Úřadu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace,
- ❑ počet poskytnutých výhradních licencí: 0,
- ❑ počet stížností podaných podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb.: 0.

3. BEZPEČNOSTNÍ, EKONOMICKÉ A PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU

3.1. OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V ÚŘADU

3.1.1. Vnitřní kontrola ochrany utajovaných informací

Ochranu utajovaných informací v rámci Úřadu zajišťuje odbor bezpečnostní, který rovněž provádí vnitřní kontrolu jejího dodržování.

V roce 2024 byla kontrolní činnost zaměřena na dodržování povinností stanovených zákonem a interními akty řízení Úřadu, zejména směrnicí ředitele Úřadu č. 15/2017, o provozním řádu Národního bezpečnostního úřadu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „provozní řád“).

Kontrolní činnost byla vykonávána v následujícím rozsahu: zabezpečení pracoviště při krátkodobé a dlouhodobé nepřítomnosti zaměstnance, uložení klíčů od pracoviště, ukládání utajovaných informací do úschovných objektů, zabezpečení úschovných objektů z hlediska jejich uzamčení, zabezpečení ostatních neutajovaných dokumentů a zabezpečení výpočetní techniky proti jejímu zneužití nepovolanou osobou.

Nebylo zjištěno žádné závažné porušení ochrany utajovaných informací zaměstnanci Úřadu. Rovněž ustanovení provozního řádu byla v roce 2024 zaměstnanci Úřadu dodržována a při kontrolách nebyly zjištěny závažné nedostatky s jednou výjimkou, při které byl dotyčný zaměstnanec řešen pro neuzamknutí úschovného objektu.

3.1.2. Personální bezpečnost v rámci Úřadu

Odbor bezpečnostní zajišťuje a provádí bezpečnostní řízení o vydání osvědčení fyzické osoby u uchazečů o zaměstnání v Úřadu a u zaměstnanců Úřadu, vydává osvědčení pro cizí moc a realizuje bezpečnostní řízení o zrušení platnosti osvědčení zaměstnanců Úřadu. V případě potřeby vydává uvedeným osobám také oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené. Dále zajišťuje poučení fyzických osob (zaměstnanců Úřadu) před prvním přístupem k utajované informaci, vede evidenci poučených osob a posuzuje, zda i nadále splňují podmínky pro vydání osvědčení fyzické osoby.

V souladu s § 67 odst. 1 písm. b) zákona bylo prezenční formou provedeno každoroční proškolení zaměstnanců Úřadu z právních předpisů v oblasti ochrany utajovaných informací.

V roce 2024 bylo evidováno 66 žádostí o vydání osvědčení fyzické osoby, vydáno bylo 58 osvědčení fyzické osoby. Rozdíl je dán poměrem ukončených bezpečnostních řízení zahájených již v roce 2023 a bezpečnostních řízení zahájených v roce 2024, která ale nebyla k 31. prosinci 2024 ukončena.

Vydaná osvědčení fyzické osoby v rámci Úřadu v roce 2024

Důvěrné	3
Tajné	44
Přísně tajné	11
Celkem	58

Důvody zániku platnosti osvědčení fyzické osoby v rámci Úřadu v roce 2024

Doručení nového osvědčení	32
Změna některého z údajů uvedených v osvědčení	4
Celkem	36

Vydaná osvědčení fyzické osoby pro cizí moc v rámci Úřadu v roce 2024

COSMIC TOP SECRET ATOMAL	2
COSMIC TOP SECRET	8
NATO SECRET	27
NATO CONFIDENTIAL	1
Celkem	38

V roce 2024 bylo vydáno 1 oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.

3.1.3. Fyzická bezpečnost v rámci Úřadu

Projekt fyzické bezpečnosti Úřadu jakožto „živý“ dokument byl během roku 2024 dle momentální potřeby průběžně aktualizován.

V roce 2024 byly dokončeny práce na instalaci nového zábranného a detekčního systému vjezdu do objektu Úřadu.

3.1.4. Krizové řízení v rámci Úřadu

V roce 2024 se Úřad účastnil jednání orgánů krizového řízení k provedení cvičení SNEX24, dále participoval na jednáních Mezirezortní pracovní skupiny v souvislosti s revizí aliančního systému NATO Response System (NRS) a jeho implementací do národních podmínek, jednáních Mezirezortní pracovní skupiny k přípravě a provedení cvičení orgánů krizového řízení NATO CMX 2025 a jednáních Výboru pro civilní a nouzové plánování. Zástupce Úřadu se také zúčastnil semináře k problematice plánování obrany státu, pořádaného Ministerstvem obrany.

3.1.5. Ostatní činnosti

Odbor bezpečnostní zajišťuje rovněž evidenční ochranu zaměstnanců Úřadu v případě jejich ohrožení v souvislosti s výkonem povolání. V roce 2024 byla opakovaně prováděna periodická

aktualizace seznamu chráněných osob a v konkrétních případech byly vzneseny dotazy na důvody lustrace zaměstnance Úřadu.

V rámci agendy boje proti korupci byla v loňském roce vypracována Zpráva o plnění Interního protikorupčního programu a stavu korupčních rizik za roky 2022 a 2023.

3.2. OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ V ÚŘADU

Během roku 2024 Úřad obdržel 1 podnět, který se týkal práv vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) nebo zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

3.3. ARCHIV NÁRODNÍHO BEZPEČNOSTNÍHO ÚŘADU

Archiv Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „Archiv“) vykonává od roku 2005 činnosti bezpečnostního archivu a od roku 2010 činnosti specializovaného archivu.

Archiv v rámci činnosti bezpečnostního archivu pečuje o archiválie označené stupněm utajení a v rámci činnosti specializovaného archivu o neutajované archiválie. Archiv dohlíží na výkon spisové služby Úřadu a pravidelně provádí výběr archiválií ve skartačním řízení. Archiválie jsou vedeny v základní evidenci Národního archivního dědictví.

V roce 2024 bylo vydáno celkem 31 archivních protokolů, z toho 9 k neutajovaným dokumentům cizí moci a národní provenience a 22 k utajovaným dokumentům cizí moci a národní provenience. Forma kontrolovaných dokumentů byla digitální a analogová. Naprostá většina kontrolovaných dokumentů byla určena ke zničení.

Celkový rozsah archiválií je v bezpečnostním archivu 4,5 bm (běžné metry), archiválie jsou uloženy v 33 evidenčních jednotkách s datací 1993 až 2019. Rozsah archiválií ve specializovaném archivu je 24,5 bm, archiválie jsou uloženy ve 187 evidenčních jednotkách s datací 1996 až 2017.

V roce 2024 nenavštívil specializovaný ani bezpečnostní archiv žádný badatel.

V uplynulém roce pokračovaly činnosti v souvislosti se schválenou veřejnou zakázkou v rámci výzkumné potřeby na roky 2022 až 2027 s názvem „Vývoj digitálního bezpečnostního a specializovaného archivu“.

3.4. EKONOMICKÉ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU

3.4.1. Financování a rozpočet

Úřad je od 1. listopadu 1998 samostatnou kapitolou státního rozpočtu č. 308. Od 1. srpna 2017, po vzniku samostatného Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, se úkoly Úřadu soustředí výhradně na ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost. V roce 2024 byly všechny činnosti úřadu financovány kompletně ze státního rozpočtu. Po schválených rozpočtových opatřeních, zapojení nároků nespotřebovaných výdajů z předchozího roku a odečtení vázaní prostředků na platy včetně příslušenství za neobsazená místa činil konečný rozpočet 371 783,64 tis. Kč s čerpáním na úrovni 83,17 % k 31. prosinci 2024.

3.4.2. Příjmy

V roce 2024 činily příjmy kapitoly státního rozpočtu 1 334,35 tis. Kč. Příjmy byly zejména tvořeny penále z prodlení od dodavatelů (445 tis. Kč), úhradami správních poplatků (285 tis. Kč), vybranými pokutami (202 tis. Kč) a dalšími nahodilými příjmy (přeplatky z minulých let ve výši 395,33 tis. Kč). Ostatní drobné příjmy činily 7,02 tis. Kč.

3.4.3. Nespotřebované výdaje

Rozpočet roku 2024 byl posílen o nároky nespotřebovaných výdajů z roku 2023 ve výši 53 560,16 tis. Kč, z toho bylo vyčerpáno 35 431,24 tis. Kč. Nevyčerpaná částka zahrnuje účelově vázané prostředky ve výši 12 024,02 tis. Kč na žalobní nároky a finanční prostředky ve výši 5 238,02 tis. Kč určené na modernizaci bezpečnostního systému.

3.4.4. Celkové čerpání rozpočtu

Celkové čerpání rozpočtu roku 2024 dosáhlo 309 209,48 tis. Kč, tj. 98,77 % ze schváleného rozpočtu a 83,17 % z konečného rozpočtu. Největší objem běžných výdajů tvořily mzdové výdaje a zákonem dané odvody ve výši 219 706,14 tis. Kč, tj. 97,04 % z prostředků na platové výdaje včetně příslušenství. Běžné provozní výdaje, včetně výdajů na bezpečnostní a informační technologie a údržbu nemovitého majetku, činily 63 092,70 tis. Kč, tj. 67,60 % z konečného rozpočtu provozních běžných výdajů. Procento čerpání ovlivnila účelově vázaná částka 12 024,02 tis. Kč, určená na žalobní nároky a odložení finančního plnění z veřejných zakázek realizovaných na přelomu roku.

3.4.5. Kapitálové výdaje

Prostředky na kapitálové výdaje ve výši 52 037,10 tis. Kč byly čerpány v souladu se schváleným programem Správy majetku ve vlastnictví státu, a to ve výši 26 410,64 tis. Kč, tj. 50,75 % z celkové výše konečného rozpočtu kapitálových výdajů. Kapitálové výdaje byly v prvním pololetí roku 2024 čerpány v minimální míře. Po organizačních změnách se nové vedení Úřadu zaměřilo na realizaci potřebných veřejných zakázek, čímž došlo ve druhé polovině roku k razantnímu navýšení čerpání kapitálových prostředků s predikcí obdobného finančního plnění v roce 2025. Značná část kapitálových finančních prostředků byla primárně zacílena na rozvoj informačního systému, díky kterému je možné vést bezpečnostní řízení v digitální podobě a přes Portál NBÚ efektivně komunikovat s žadateli o vydání osvědčení nebo dokladu.

3.4.6. Stabilizace rozpočtu a hospodaření

Rozpočet roku 2024 byl stabilizovaný a umožnil odpovídající péči o nemovitý majetek a rozvoj klíčového programového vybavení. Úřad realizací plánovaných akcí v roce 2024 dosáhl očekávané efektivity a účelnosti při maximální hospodárnosti vynaložených zdrojů státního rozpočtu a naplnil stanovené cíle s využitím poskytnutých finančních prostředků. Jako každý rok byly zpracovány záměry významných veřejných zakázek a harmonogram plánu veřejných zakázek, které byly projednány příslušnými komisemi. Všechny výdaje procházejí předběžnou, průběžnou a následnou finanční kontrolou. Podrobné informace o hospodaření poskytuje Závěrečný účet za rok 2024.

3.5. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU

K 1. lednu 2024 disponoval Úřad 262 systemizovanými pracovními místy.

V roce 2024 bylo do pracovního poměru přijato celkem 27 zaměstnanců. Pracovní poměr během roku ukončilo 38 zaměstnanců.

3.5.1. Personální práce

Odbor personální v průběhu celého roku 2024 průběžně obsazoval volná pracovní místa novými zaměstnanci. Přijímací řízení k Úřadu je několikaměsíční proces, uchazeč musí absolvovat přijímací pohovor, psychologické vyšetření a bezpečnostní řízení, na jehož úspěšném konci je budoucímu zaměstnanci vydáno osvědčení fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení.

Zaměstnanci, kteří nastoupí do pracovního poměru, procházejí adaptačním procesem, na který dohlíží a který vyhodnocuje příslušný vedoucí zaměstnanec konkrétního organizačního celku, ve spolupráci s odborem personálním.

Nedílnou součástí práce na náboru nových zaměstnanců je také účast na veletrzích pracovních příležitostí. Tuto formu prezentace volných pracovních míst lze hodnotit jako účinný nástroj rozšiřující škálu náborových aktivit.

Úřad se v roce 2024 prezentoval na níže uvedených veletrzích:

- ❑ Celouniverzitní veletrh pracovních příležitostí – Praha ČZU – 22. 2. 2024,
- ❑ Veletrh Career Expo Praha 2024 – O2 – 13. a 14. 3. 2024,
- ❑ Veletrh pracovních příležitostí ŠANCE – VŠE Praha – 16. až 18. 4. 2024,
- ❑ Veletrh pracovních příležitostí ŠANCE – VŠE Praha – 15. až 17. 10. 2024,
- ❑ Veletrh JobChallenge – 6. 11. 2024.

3.5.2. Vzdělávání zaměstnanců

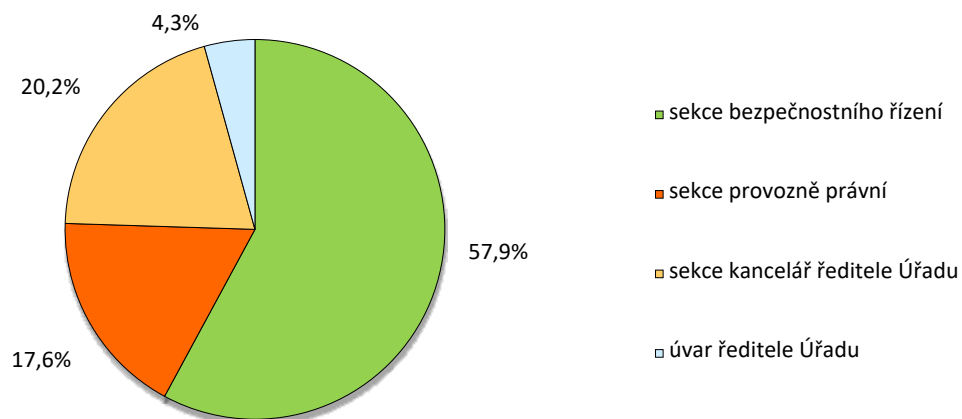
V průběhu roku 2024 bylo realizováno celkem 153 vzdělávacích akcí v oblasti odborného vzdělávání. Rozsahem největšími byla odborná školení organizovaná pro sekci bezpečnostního řízení.

Z celkového počtu vzdělávacích akcí bylo 27 % kurzů realizováno on-line formou.

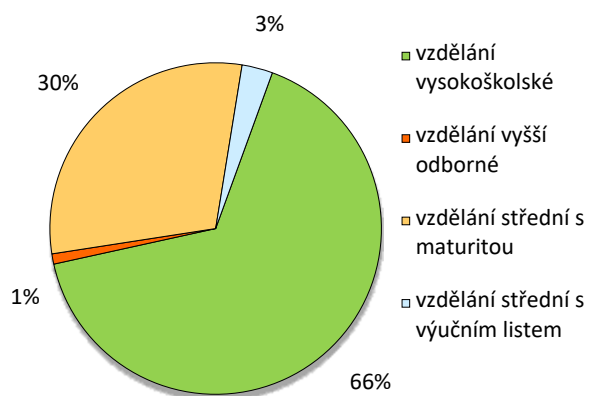
Lze konstatovat, že základní požadavky na vzdělávání byly v roce 2024 realizovány a vzdělávání odpovídá Rámcovým pravidlům vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech.

3.5.3. Statistické přehledy

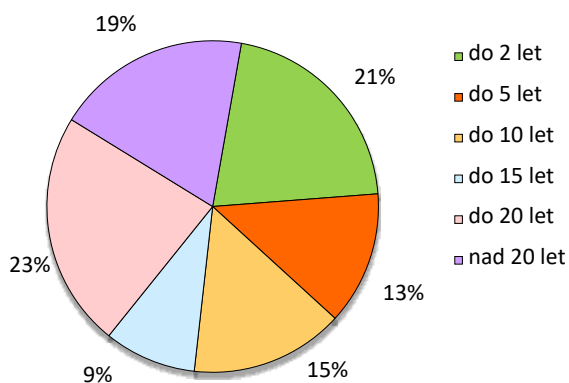
Procentuální zastoupení zaměstnanců v organizačních celcích Úřadu

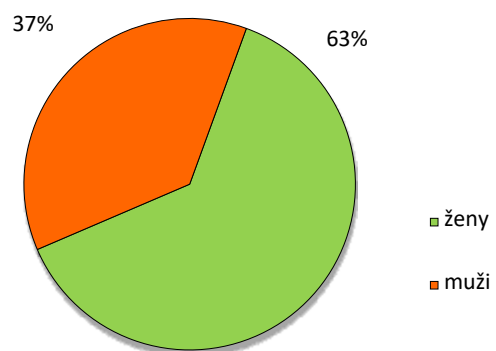
Kvalifikační struktura zaměstnanců Úřadu

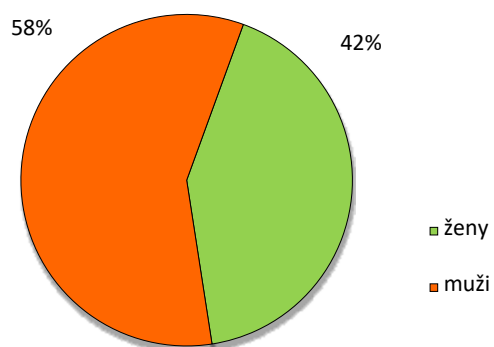
Doba trvání pracovního poměru

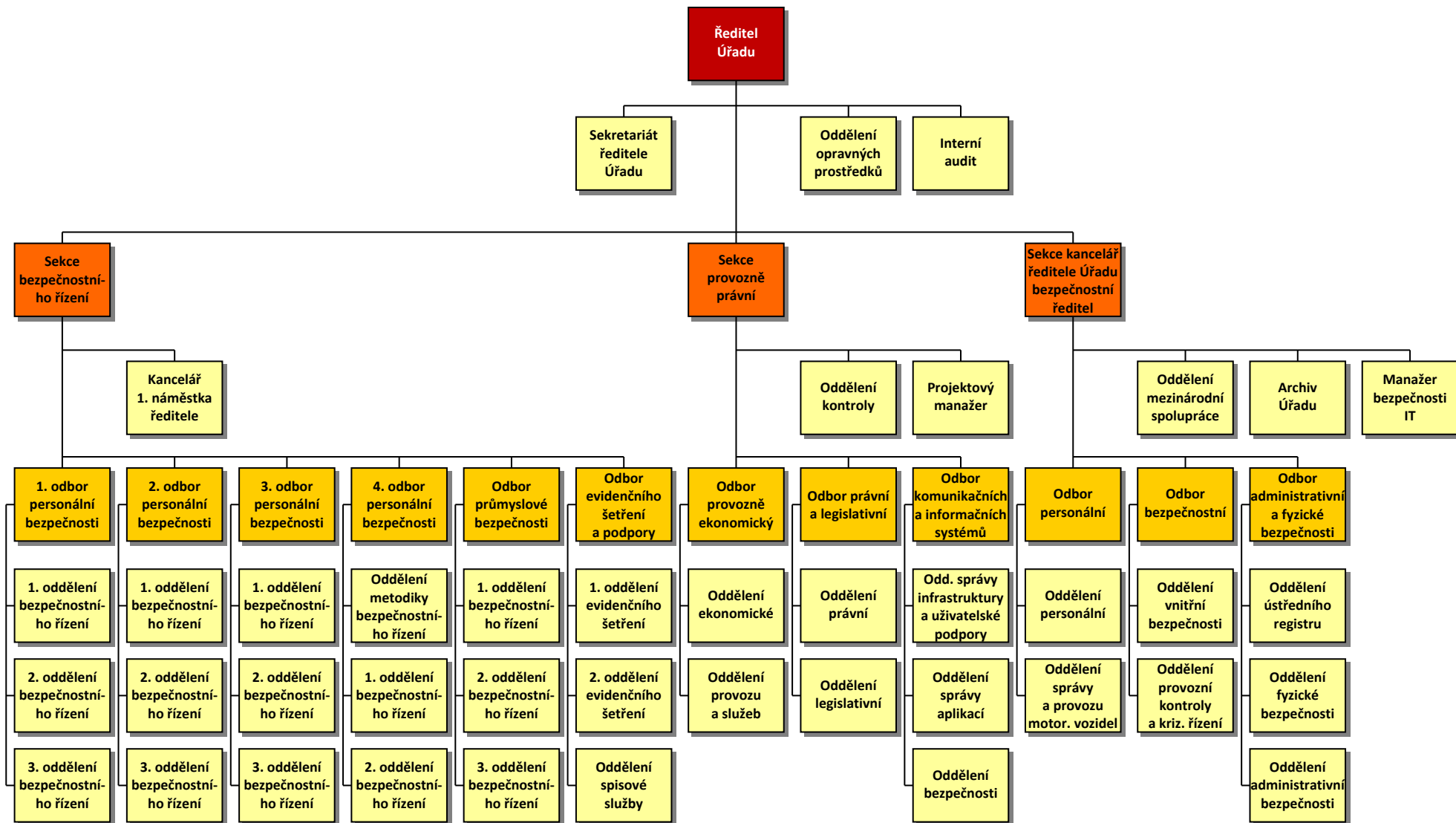
**Poměrné zastoupení žen a mužů
v Úřadu**

**Poměrné zastoupení žen a mužů
v řídicích funkcích**

Organizační schéma Úřadu v roce 2024

1.	ÚVOD	3
2.	ČINNOST ÚŘADU	4
2.1.	LEGISLATIVNÍ A PRÁVNÍ ČINNOST	4
2.1.1.	Vnější legislativní činnost	4
2.1.2.	Vnitřní legislativní činnost	5
2.1.3.	Vyjádření k oznámení podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona	5
2.1.4.	Právní činnost	5
2.2.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	7
2.2.1.	Mezinárodní smlouvy	7
2.2.1.1.	Hodnocení sjednávání smluv o ochraně utajovaných informací za rok 2024	7
2.2.1.2.	Výhled na rok 2025	9
2.2.2.	Aktivity v rámci NATO a EU a spolupráce s bezpečnostními úřady partnerských států	9
2.3.	PERSONÁLNÍ BEZPEČNOST	10
2.3.1.	Bezpečnostní řízení o žádostech fyzických osob	12
2.3.2.	Prověřování splňování podmínek v době platnosti osvědčení fyzické osoby	12
2.3.3.	Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby	12
2.3.4.	Přehled ostatních důvodů zániku platnosti osvědčení fyzické osoby	14
2.3.5.	Statistické přehledy	14
2.3.6.	Personální projekt	18
2.4.	BEZPEČNOSTNÍ ZPŮSOBILOST	19
2.4.1.	Prověřování splňování podmínek v době platnosti dokladu	20
2.4.2.	Statistické přehledy	21
2.4.3.	Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti dokladu	22
2.5.	PRŮMYSLOVÁ BEZPEČNOST	23
2.5.1.	Bezpečnostní řízení o žádostech podnikatelů	23
2.5.2.	Prověřování splňování podmínek v době platnosti osvědčení podnikatele	24
2.5.3.	Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti osvědčení podnikatele	24
2.5.4.	Přehled ostatních důvodů zániku platnosti osvědčení podnikatele	25
2.5.5.	Statistické přehledy	25
2.6.	ADMINISTRATIVNÍ A FYZICKÁ BEZPEČNOST, ÚSTŘEDNÍ REGISTR	27
2.6.1.	Administrativní bezpečnost	27
2.6.1.1.	Posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele z hlediska administrativní bezpečnosti	28
2.6.2.	Fyzická bezpečnost	28
2.6.2.1.	Certifikace technických prostředků	29
2.6.2.2.	Posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele z hlediska fyzické bezpečnosti	32
2.6.2.3.	Problémové oblasti fyzické bezpečnosti	33
2.6.3.	Ústřední registr	33
2.7.	OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	35
2.7.1.	Bezpečnostní řízení	35

2.7.1.1.	Statistické přehledy	36
2.7.1.1.1.	Rozklady	36
2.7.1.1.2.	Správní žaloby	37
2.7.1.1.3.	Kasační stížnosti	37
2.7.1.1.4.	Ústavní stížnosti	37
2.7.1.1.5.	Stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva	37
2.7.1.2.	Hodnocení rozhodovací praxe Úřadu	37
2.7.2.	Přestupkové řízení	38
2.7.3.	Řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	38
2.8.	KONTROLA	38
2.8.1.	Kontroly v roce 2024	38
2.8.2.	Výsledky kontrol	42
2.9.	METODICKÁ ČINNOST	43
2.9.1.	Metodická činnost v souvislosti s bezpečnostním řízením	43
2.10.	PORTÁL NBÚ, VĚSTNÍK ÚŘADU A INTERNETOVÉ STRÁNKY ÚŘADU	44
2.10.1.	Portál NBÚ	44
2.10.2.	Věstník Úřadu	45
2.10.3.	Internetové stránky Úřadu	45
2.11.	POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM	46
3.	BEZPEČNOSTNÍ, EKONOMICKÉ A PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU	47
3.1.	OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V ÚŘADU	47
3.1.1.	Vnitřní kontrola ochrany utajovaných informací	47
3.1.2.	Personální bezpečnost v rámci Úřadu	47
3.1.3.	Fyzická bezpečnost v rámci Úřadu	48
3.1.4.	Krizové řízení v rámci Úřadu	48
3.1.5.	Ostatní činnosti	48
3.2.	OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ V ÚŘADU	49
3.3.	ARCHIV NÁRODNÍHO BEZPEČNOSTNÍHO ÚŘADU	49
3.4.	EKONOMICKÉ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU	50
3.4.1.	Financování a rozpočet	50
3.4.2.	Příjmy	50
3.4.3.	Nespotřebované výdaje	50
3.4.4.	Celkové čerpání rozpočtu	50
3.4.5.	Kapitálové výdaje	50
3.4.6.	Stabilizace rozpočtu a hospodaření	51
3.5.	PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU	51
3.5.1.	Personální práce	51
3.5.2.	Vzdělávání zaměstnanců	51
3.5.3.	Statistické přehledy	52